

2501_Az_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2501 Firmanın (müəssisənin) iqtisadiyyatı

1 İnvestor dedikdə:

- ☐ güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- ☐ müəssisənin işçiləri başa düşülür
- ☒ özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şəklə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış sub-yektlər(hüquqi və fiziki şəxslər) başa düşülür
- ☐ güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür
- ☐ müəssisənin debitorları başa düşülür

2 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- ☐ layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili
- ☒ strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- ☐ investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- ☐ investisiya layihələndirilməsi
- ☐ strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi

3 İnvestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- ☐ diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür
- ☐ xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- ☐ xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- ☐ investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür
- ☒ inteqral səmərəni sıfıra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür

4 Portfel investisiyası:

- ☐ ancaq səhm şəklində olur
- ☐ ancaq veksəl şəklində olur
- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- ☐ ancaq kredit şəklində olur

5 Maliyyə investisiyası nədir?

- ☒ investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alın-masına yönəldilən investisiyadır
- ☐ əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☐ daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır
- ☐ əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- ☐ əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur

6 Real investisiya nədir?

- ☒ əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☐ investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınması ilə əlaqədar uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☐ qiymətli kağızların alınmasına və dövriyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədar layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☐ əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur
- ☐ birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir

7 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

- ☐ banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır
- ☒ məqsədli pul yatırımları

- ☐ işlərin icraçıları (podratçılar)
- ☐ investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər

8 İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) nəzərdə tutur:

- ☐ əsas fondların cari təmiri xərclərini
- ☐ məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
- ☐ xammal və materialların alınması xərclərini
- ☐ işləyənlərin əmək haqqını
- ☒ avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini

9 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

- ☐ əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- ☒ yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- ☐ işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- ☐ yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- ☐ əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı

10 Birbaşa investisiya:

- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- ☐ imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- ☐ veksellərin alınmasına yönəldilir
- ☐ istiqrazların alınmasına yönəldilir

11 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- ☐ investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- ☒ investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- ☐ bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- ☐ bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi
- ☐ daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi

12 əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- ☐ texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri
- ☐ təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
- ☒ tikinti-quraşdırma, avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
- ☐ müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri
- ☐ sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri

13 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir
- ☒ layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir
- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir
- ☐ yeni tikinti, mövjud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir
- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərinin xüsusi çəkiləridir

14 Kapital qoyuluşu:

- ☐ qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır

- ☐ istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- ☐ səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- ☐ banka qoyulan depozitdir
- ☒ əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır

15 Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- ☐ fəaliyyət göstərənlər müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- ☐ yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu
- ☐ müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- ☐ müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu
- ☒ qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu

16 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- ☐ səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
- ☒ işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
- ☐ borc maliyyə vəsaitləri
- ☐ büdcədən və büdcədənkenar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları
- ☐ istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər

17 Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- ☐ istehsal güclərinin genişləndirilməsinə
- ☐ müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına
- ☐ texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə
- ☐ yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- ☒ işçilərin əmək haqqının artırılmasına

18 İnvestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- ☒ işçi qüvvəsi, müavinətlər və bank lisenziyası
- ☐ bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, ancaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və istehsalat təcrübəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu
- ☐ müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər
- ☐ daşınan və daşınmaz əmlak
- ☐ pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar

19 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- ☐ daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir
- ☒ xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- ☐ fondverimi sıfıra bərabərdir
- ☐ istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir

20 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

- ☐ əmək məhsuldarlığı sıfıra bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- ☐ istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- ☐ fondverimi sıfıra bərabərdir
- ☒ xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür

21 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- ☒ xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- ☐ məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması
- ☐ daxili rentabellik norması, əmək məhsuldarlığı, materialtutumu

- ☐ investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsuldarlığı
- ☐ istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi

22 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- ☐ xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- ☐ xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir
- ☒ xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

23 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- ☒ xalis cari dəyər
- ☐ məhsulun kapital tutumu
- ☐ məhsulun əmək tutumu
- ☐ maya dəyəri
- ☐ kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti

24 İnvestisiya layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması nədir?

- ☐ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin sosial-psixoloji, siyasi-iqtisadi və ekoloji imkanlarının tədqiqidir
- ☐ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin fondveriminin yüksəldilməsinə təsirinin tədqiqidir
- ☐ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin mənəvi aspektlərinin tədqiqidir
- ☐ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin istehsal güclərinin artımına təsirinin tədqiqidir
- ☒ müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və maliyyə imkanlarının tədqiqidir

25 İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- ☐ sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil
- ☐ ümumi iqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil
- ☐ texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji
- ☐ sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil
- ☒ ümumi iqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili

26 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal qurluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- ☐ mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- ☒ əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- ☐ yeni tikintiye çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

27 Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- ☒ Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan kreditlərin verilməsi
- ☐ işçilərin minimum əmək haqqının artırılması
- ☐ dövlət tərəfindən müavinətlərin artırılması
- ☐ dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi
- ☐ dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi

28 İnvestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- ☐ əmək haqqı xərcləri
- ☒ riskin səviyyəsi
- ☐ material xərcləri
- ☐ enerji xərcləri
- ☐ məhsulun maya dəyəri

29 İnvestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- ☐ illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- ☐ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq kimi
- ☒ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi

30 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- ☐ illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini
- ☒ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərqi
- ☐ illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini
- ☐ illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- ☐ illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi

31 Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- ☒ minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi
- ☐ mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması
- ☐ investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi
- ☐ müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi

32 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- ☐ cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- ☐ ölkədə iqtisadi və bazar konyunktur-tarası-nın, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsinə əks etdirir
- ☐ layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
- ☒ bu və ya digər texniki işlə-mə-nin iqtisadi üstünlüklərini əsaslandırmaqla birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

33 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlili:

- ☒ cari dəyər-də capital və pul axınlarının tədqiqini əks etdirir
- ☐ ölkədə iqtisadi və bazar konyunktur-tarası-nın, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- ☐ yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlan-dı-rılmasına çəkilən xərclərin həcmnin müəyyən edilməsinə əks etdirir
- ☐ layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
- ☐ bu və ya digər texniki işlə-mə-nin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

34 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində ümumi iqtisadi təhlil:

- ☐ investisiyanın maliyyə təhlili kapital və cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
- ☒ ölkədə iqtisadi və bazar konyunktur-tarası-nın, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- ☐ yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlan-dı-rılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğ-inlə xüsusi çəkisinin öyrənilməsinə əks etdirir

- ☐ layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- ☐ bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

35 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- ☒ işçilərin əmək məhsuldarlığı
- ☐ hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon
- ☐ layihə istehsal gücü
- ☐ əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- ☐ tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri

36 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- ☐ tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram
- ☐ əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "ehtiyat məmulatlar" üzrə tapşırıqlar
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- ☒ əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi
- ☐ ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları

37 Aşağıdakılardan hansı investisiya layihələrinin işlənilməsi mərhələlərinə aid deyil?

- ☐ ilkin təhlilin aparılması
- ☐ araşdırmalar
- ☐ layihənin qiymətləndirilməsi
- ☐ son təhlilin aparılması
- ☒ əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması

38 İnvestisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsində aşağıda qeyd olunan mexanizimlərin hansından istifadə edilmir?

- ☐ investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların gömrük rüsumundan qismən və ya tamamilə azad edilməsi
- ☐ aşağı faizlərlə kredit verilməsini və sürətli amortizasiya ayırma-larını özündə cəmləşdirən çevik maliyyə-kredit və əsas vəsait-lərin amortizasiyası mexanizimlərindən istifadə olunması
- ☒ potensial investorlara maliyyə yardımının edilməsi
- ☐ investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə respublikaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların əlavə dəyər vergisindən qismən və ya tamamilə azad edilməsi
- ☐ vergi sistemində potensial investorlar üçün güzəştli vergi dərəcə-lərindən və şərtlərindən istifadə olunması

39 İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansı araşdırılır?

- ☐ investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticə
- ☐ investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəcəkləri gəlirlər
- ☐ investisiyanın yönəldildiyi istiqamətlərin xarakterik cəhətləri
- ☐ layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həcmi
- ☒ digər müəssisələrin xarici ölkələrdə həyata keçirdikləri investisiya qoyuluşları

40 İnvestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan diskontlaşdırılmış qiymətləndirməyə əsaslanan üsula aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ rentabellik indeksi
- ☐ xalis cari dəyər
- ☐ daxili rentabellik norması
- ☐ xərclərin cari dəyəri
- ☒ investisiyanın ödənmə müddəti

41 Məhsulun keyfiyyəti:

- ☐ bazarda formalaşır
- ☐ satış zamanı formalaşır
- ☐ tədavül prosesində formalaşır
- ☐ məhsula servis prosesində formalaşır
- ☒ istehsal prosesində formalaşır

42 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsi-nə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- ☒ beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- ☐ məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- ☐ analitik, ekperimental, statistik standartlara
- ☐ material, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- ☐ müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara

43 Sertifikasiya:

- ☐ məhsulların istehsalı üçün məsrəflərinin işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- ☒ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

44 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

- ☒ müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına
- ☐ əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına
- ☐ müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına
- ☐ məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına
- ☐ müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına

45 İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında yoxdur:

- ☒ məhsulun satış planı
- ☐ layihənin məqsədlər ağacı və onun reallaşdırılması üçün tədbirlər sistemi
- ☐ layihənin kompleks əsaslandırılması
- ☐ layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı
- ☐ layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi

46 İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- ☐ təşkilati və maddi-texniki hazırlıq
- ☒ konstruktör və texnoloji hazırlıq
- ☐ yalnız konstruktör hazırlığı
- ☐ xammalın istehsalatı verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq
- ☐ maddi-texniki və texnoloji hazırlıq

47 Patent nədir?

- ☐ müəssisənin dövlət qeydiyyatına alındığını təsdiq edən qeydiyyat şəhadətnaməsidir
- ☒ ixtiraya müəllifliyi təsdiq edən və sahibinə bu ixtira ilə bağlı müstəsna hüquqlar verən sənəddir
- ☐ məhsulun keyfiyyətini təsdiq edən sənəddir
- ☐ məhsulun qiymətli və ya təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddir
- ☐ müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətlə məşğul olmasına isazə verildiyini təsdiq edən sənəddir

48 Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- ☐ rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- ☐ satış bazarlarını genişləndirməkdir

- ☐ məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- ☒ öz mənfəətini artırmaqdır
- ☐ istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir

49 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- ☒ müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
- ☐ müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- ☐ müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- ☐ müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- ☐ müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri

50 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- ☐ intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması
- ☐ innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
- ☐ istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
- ☐ iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktor və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
- ☒ yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması

51 Aşağıdakılardan hansını innovasiya proseslərinin idarə olunmasının daha vacib məsələsi hesab etmək olar:

- ☐ yeniliyin texnoloji potensialının reallaşdırılması üçün onun iqtisadi potensialının yaradılması
- ☐ yeniliyin texnoloji potensialının onun iqtisadi potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- ☐ yeniliyin iqtisadi potensialının onun texnoloji potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- ☐ yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının yaradılması
- ☒ yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının optimal uzlaşdırılmasının təmin edilməsi

52 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- ☐ təşkilati və proses innovasiyalar
- ☐ məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- ☐ idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- ☐ iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- ☒ məhsul və proses innovasiyaları

53 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- ☐ İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir
- ☒ İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- ☐ İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- ☐ İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin ilkin mərhələsidir
- ☐ İnnovasiya - fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və stılmasıdır

54 İntellektual mülkiyyətə nə daxildir?

- ☒ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- ☐ kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- ☐ kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- ☐ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- ☐ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar

55 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- ☐ yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- ☐ yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- ☐ yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi
- ☐ istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar
- ☒ müəssisənin operativ istehsal fəaliyyətinin planlaşdırılması

56 Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcılığını əks etdirir?

- ☐ tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketing; satış
- ☐ tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- ☐ işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- ☒ fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
- ☐ layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketing; satış

57 İnnovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

- ☐ sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma
- ☒ yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası
- ☐ elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası
- ☐ elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi
- ☐ sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası

58 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- ☒ yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- ☐ məhsul və proses innovasiyalara
- ☐ sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- ☐ məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- ☐ məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara

59 Proses innovasiyası nədir?

- ☐ məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- ☐ yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- ☒ istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

60 Məhsul innovasiyası nədir?

- ☐ məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- ☒ yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- ☐ istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

61 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- ☐ iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☒ elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik
- ☐ elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı

62 Standartlaşdırma:

- ☐ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksi-ni tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☒ normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

63 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- ☐ dövriyyə və tədavül fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- ☒ alıcıların müəyyən qrupu üçün mə-rəq kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə tə-min edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- ☐ onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tə-ləbatı ödə-mə-yə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məjmusu ilə müəyyən olunur
- ☐ yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- ☐ reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur

64 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- ☒ məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada artırılması deməkdir
- ☐ təklifin azılması deməkdir
- ☐ məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- ☐ işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- ☐ məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada azalması deməkdir

65 Məhsulun keyfiyyəti:

- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tə-ləbatı ödə-mə-yə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- ☐ məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur
- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- ☒ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tə-ləbatı ödə-mə-yə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

66 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- ☐ milli stan-dartlar
- ☐ beynəlxalq stan-dartlar
- ☐ regional standartlar
- ☐ dövlətlərarası stan-dartlar
- ☒ mühasibat standartları

67 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- ☐ texnolojilik göstərijiləri
- ☐ məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- ☒ məhsulun maya dəyəri
- ☐ məhsulun estetik göstəriciləri

68 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- ☐ nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- ☐ nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri
- ☐ materialın analizi və sınaq-dan keçirilməsi xərcləri

- ☐ nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- ☒ məhsulun yenidən emalı xərcləri

69 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- ☐ avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər
- ☒ məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər
- ☐ yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- ☐ keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər
- ☐ zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər

70 İnnovasiya fəaliyyəti:

- ☐ kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ☐ yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ☒ yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir
- ☐ yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- ☐ müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

71 İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- ☒ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, onlarla yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması
- ☐ tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

72 İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☒ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

73 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- ☐ tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- ☒ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır

74 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- ☒ kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- ☐ heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- ☐ istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- ☐ əsas fondların dəyərini artırması imkanı

75 Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- ☐ texnikanın istismarı
- ☒ elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- ☐ məhsulun bilavasitə istehsalı
- ☐ texnoloji hazırlıq

- ☐ məhsulların reallaşdırılması

76 Yeniliyin tətbiqi nəticəsində müəssisədə işçilərin əmək və istirahət şəraiti yaxşılaşıbsa, bu hansı səmərə hesab olunur?

- ☐ bu, səmərə deyil
☒ sosial səmərə
☐ elmi-texniki səmərə
☐ iqtisadi səmərə
☐ ekoloji səmərə

77 Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- ☐ ödənmə müddəti
☐ daxili rentabellik norması
☐ xalis cari dəyər
☒ növbəlilik əmsalı
☐ rentabellik indeksi

78 Innovasiya layihəsi nədir?

- ☐ qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
☒ konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
☐ ixtiranın tətbiqi çertyojudur
☐ yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
☐ konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

79 İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
☐ istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır
☒ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
☐ əməyin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

80 İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin

- ☐ elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
☐ texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
☐ elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
☐ texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi
☒ elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi

81 Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji innovasiyaların yaradılması məqsədlərinə aid deyil:

- ☐ texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkili hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması
☒ müəssisənin maşın və avadanlıqlarının əsaslı təmiri yolu ilə onların məhsuldarlığının artırılması
☐ elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks tənzimlənməsi
☐ istehsal olunan məmulatların konstruktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstruktiv yeniliklər hesabına azaldılması
☐ yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcmnin azaldılması

82 Texnoloji trayektoriya əyrisi nəyi göstərir:

- ☐ məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə məhsul satışından əldə olunan gəlirin artımı arasındakı əlaqəni

- ☒ məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə bu məqsəd üçün sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- ☐ məhsulun qiyməti ilə onun istehsalına sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- ☐ məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə onun qiyməti arasındakı əlaqəni
- ☐ məhsulun potensial texniki səviyyəsi (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) ilə onun real məhsuldarlığı arasındakı əlaqəni

83 Texnologilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- ☐ maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- ☒ maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondtutumluluğu göstəriciləri aid edilir
- ☐ maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- ☐ maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir
- ☐ maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluluğu göstəriciləri aid edilir

84 Məmulatın etibarlılığı:

- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- ☒ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir

85 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- ☐ məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- ☒ yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ umumzavod xərcləri
- ☐ istehsal fəhlələrinin əmək haqqı

86 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nəyi ifadə edir?

- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməktutumluluğunu göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir
- ☒ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir

87 Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması
- ☐ texniki layihənin hazırlanması
- ☐ layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması
- ☒ marşrut texnologiyasının hazırlanması
- ☐ texniki təklifin hazırlanması

88 Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- ☒ marşrut texnologiyasının hazırlanması
- ☐ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması
- ☐ texniki təklifin hazırlanması
- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması
- ☐ texniki layihənin hazırlanması

89 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- ☐ texniki layihənin hazırlanması
- ☒ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- ☐ texniki şərtlərin hazırlanması
- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması
- ☐ avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi

90 Marşrut texnologiyası:

- ☐ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onları yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir
- ☒ müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir
- ☐ müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir
- ☐ yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir

91 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- ☐ yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ keyfiyyət nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- ☒ məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- ☐ zay məhsulla əlaqədar olan xərclər
- ☐ reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi

92 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələri özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələri özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələrini özündə birləşdirir
- ☒ məmulatın oricinallığı, təmizliyi, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliqliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələri özündə birləşdirir

93 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti qiymətləndirilərkən hansı xərclər nəzərə alınır?

- ☐ məhsulun alınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- ☐ məhsulun əldə edilməsinə, daşınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- ☒ məhsulun əldə edilməsinə çəkilən birdəfəlik xərclərlə məhsulun istismarına çəkilən orta məjmu xərclərin cəmi
- ☐ məhsulun əldə edilməsinə çəkilən xərclər
- ☐ məhsulun əldə edilməsinə və daşınmasına çəkilən xərclərin cəmi

94 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- ☒ keyfiyyət və iqtisadi parametrlər üzrə
- ☐ sosial və iqtisadi parametrlər üzrə
- ☐ maddi-texniki və təşkilati parametrlər üzrə
- ☐ fərdi və ümumi parametrlər üzrə
- ☐ makroiqtisadi və mikroiqtisadi parametrlər üzrə

95 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- ☐ məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri
- ☒ ekoloji göstəricilər
- ☐ erqonomik göstəricilər

96 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş və göz oxşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- ☐ məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri
- ☐ məhsulun təyinatı göstəriciləri
- ☒ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

97 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- ☐ ekoloji göstəricilər
- ☐ texnolojilik göstəriciləri
- ☒ erqonomik göstəricilər
- ☐ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ patent-hüquq göstəriciləri

98 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- ☐ istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- ☐ məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- ☐ hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması
- ☒ işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması

99 Oligopolik sahə:

- ☒ nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- ☐ müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- ☐ standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- ☐ eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- ☐ təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir

100 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- ☐ pərakəndəsatış qiymətləri
- ☒ qarışıq qiymətlər
- ☐ topdanasatış qiyməti
- ☐ tikinti məhsuluna qiymət
- ☐ nəqliyyat tarifləri

101 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- ☒ hazır məhsul anbarının həcmi
- ☐ məhsulun maya dəyəri
- ☐ məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- ☐ inflyasiyanın səviyyəsi
- ☐ analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

102 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- ☐ işçilərin rəyini
- ☒ məhsulun maya dəyərini
- ☐ hazır məhsul anbarının həcmi
- ☐ təhcizatçıların etibarlılığını
- ☐ əsas fondların mənbəvi köhnəlməsini

103 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- ☐ Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- ☐ Mənfəətin maksimumlaşdırılması
- ☐ Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
- ☐ Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- ☒ İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi

104 Müəssisənin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- ☐ müəssisənin pul vəsaitlərini
- ☐ müəssisənin əmlakının tərkibini
- ☒ müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- ☐ müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını

105 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
- ☒ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ əlavə kapital
- ☐ yığılmış mənfəət
- ☐ ehtiyat kapitalı

106 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ kreditör borcları
- ☒ ehtiyat kapitalı
- ☐ borc vəsaitləri
- ☐ bank kreditləri
- ☐ istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

107 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☒ müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

108 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- ☐ nizamnamə kapitalı
- ☐ səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ mənfəət
- ☐ amortizasiya ayırmaları
- ☒ kreditör borcları

109 Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- ☐ müəssisənin öhdəliklərini
- ☒ müəssisənin əmlakının tərkibini
- ☐ müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- ☐ müəssisənin işçilərinin sayını

110 Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- ☐ nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar

- ☐ məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- ☐ əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- ☒ mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- ☐ ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar

111 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☒ səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ kreditör borjları
- ☐ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ bank kreditləri
- ☐ müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri

112 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasilı kimi
- ☐ ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi
- ☒ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi

113 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- ☐ Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- ☒ dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir
- ☐ müəssisə fəaliyyət göstərərək onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

114 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- ☐ pul vəsaitləri ilə kreditör borclarının fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☒ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

115 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- ☒ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

116 Müəssisənin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- ☒ müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi
- ☐ vergi ödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
- ☐ ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
- ☐ ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması

117 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətqoymanın metodlarına aid deyil?

- ☐ rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- ☐ «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- ☐ "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- ☐ cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu
- ☒ ümumxərc xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu

118 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- ☐ xalis inhisar
- ☐ bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- ☐ öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- ☒ özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- ☐ təbii inhisar

119 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- ☐ tam ortaqlıqlar
- ☐ təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- ☒ öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- ☐ özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- ☐ kiçik və orta müəssisələr

120 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumatların toplanması mərhələsinə nə müəyyən edilir?

- ☐ potensial alıcılar müəyyən olunur
- ☐ məhsulun istehsalına və satışına çəkiləcək xərclər və onların strukturu qiymətləndirilir
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir
- ☐ potensial rəqiblər müəyyən olunur
- ☒ maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilir

121 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- ☐ sabitləşdirir
- ☐ dəyişmir
- ☐ azaldır
- ☒ artırır
- ☐ həm artırır, həm də azaldır

122 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- ☒ müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

123 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- ☒ Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması

124 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- ☐ Təkmil rəqabətli şərait
- ☐ İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- ☐ Xalis inhisar şəraiti
- ☐ Oliqopolik şərait
- ☒ Dinamik inkişaf şəraiti

125 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- ☒ uçot, stimullaşdırma və bölgü
- ☐ stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- ☐ analitik, müşahidə və eksperimental
- ☐ uçot, stimullaşdırma və nəzarət
- ☐ nəzarət, stimullaşdırma və bölgü

126 Müəssisədə qiymətdoymanın metoduna aiddir:

- ☐ sex maya dəyəri üstəgəl ümumzavod xərcləri
- ☐ analitik
- ☐ müşahidə
- ☒ orta xərclər üstəgəl mənfəət
- ☐ maya dəyəri üstəgəl əmək haqqı

127 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- ☒ istehsalın həcmiminin artırılması
- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

128 Müəssisənin təcili likvidliyi necə hesablanır?

- ☐ müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☒ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir
- ☐ müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

129 Müəssisənin maliyyə xidmətinin başlıca vəzifələrinə aiddir:

- ☐ müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlili, müəssisənin kredit siyasətinin işlənilməsi
- ☒ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü
- ☐ müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- ☐ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü; dövrəvi vəsaitlərinin idarə olunması
- ☐ uçot və vergi siyasətinin müəyyən edilməsi; istehsal xərclərinin idarə edilməsi

130 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- ☒ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- ☐ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- ☐ müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir
- ☐ müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir

131 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- ☐ mənfəət vergisi
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ gəlir vergisi
- ☐ torpaq vergisi
- ☐ əmlak vergisi

132 Müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilib hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi
- ☐ müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi
- ☐ müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması
- ☒ müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi
- ☐ müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi

133 Müəssisənin likvidliyi nədir?

- ☐ müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir
- ☐ müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir
- ☐ müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir
- ☒ müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir
- ☐ müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir

134 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırılması sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

- ☐ istehsal proqramı
- ☐ ilkin proqnoz məlumatları
- ☐ pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
- ☒ əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat
- ☐ mənfəət və zərərlər balansı

135 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- ☒ hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyə-ləş-dirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.)
- ☐ bank kreditləri
- ☐ borc vəsaitləri
- ☐ kreditor borcları
- ☐ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

136 Ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- ☒ istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi
- ☐ müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi
- ☐ əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi
- ☐ müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resursların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi

137 Müəssisənin investisiya siyasəti və maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- ☐ əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsəduyğunluğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurslara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- ☒ cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi
- ☐ dövrüyyə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi

138 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar segmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☒ müəssisənin fəaliyyəti-nin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-ları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

139 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☒ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-ları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət dəyişik-lik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

140 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☒ müəssisənin qiymət dəyişik-lik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqan-ları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

141 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- ☐ əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- ☒ tələbin müəyyən edilməsi
- ☐ maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

142 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- ☒ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- ☐ qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi
- ☐ qiymətməhləgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması
- ☐ tələbin müəyyən edilməsi
- ☐ Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili

143 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- ☒ istehsalın həcmnin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- ☐ istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- ☐ məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi artırmaq mümkün-dür
- ☐ satış həcmnin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- ☐ qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

144 Orta sabit xərclər necə hesablanır?

- ☐ məhsulun miq-darının ümumi sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi xərclərin məhsulun miq-darına hasili kimi hesablanır

- ☐ ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır
- ☒ ümumi sabit xərclərin məhsulun miq-də-rinə nisbəti kimi hesablanır

145 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- ☒ ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miq-də-rinə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miq-də-rinə hasili kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır
- ☐ məhsulun miq-də-rinin ümumi dəyişən xərclərə nisbəti kimi hesablanır

146 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- ☐ qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir
- ☐ yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təşihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir
- ☐ nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin art-ma-sı-na səbəb olur
- ☐ məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır
- ☒ işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər

147 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

- ☐ rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- ☒ məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəl-cə-dən ödənilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər

148 Müəssisənin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- ☐ xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditör öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi

149 Müəssisənin xalis aktivləri necə müəyyən olunur?

- ☐ müəssisənin ümumi öhdəlikləri ilə ümumi aktivlərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin cəmi kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin hasili kimi müəyyən olunur
- ☒ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin nisbəti kimi müəyyən olunur

150 Müəssisədə müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditör öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- ☒ xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi

151 Mənfəətin funksiyalarına aiddir:

- ☒ müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş iqtisadi sə-mə-rəni xarakterizə edir, müəssisənin maliyyə resurslarının əsas elementidir, müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlir hissəsinin formalaşması mənbəyidir
- ☐ vergi ödəyiciləri ver-gi-lə-ri ödəyirlər; müəssisə və şirkətlər öz məsrəflərini əldə etdikləri gəlirlər hesabına ödəyirlər
- ☐ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü

- ☐ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; maliyyə resurslarının bölgüsü; dövrüyyə vəsaitlərinin idarə olunması
- ☐ alıcılar bağlanmış sazişlərə əməl edirlər və aldıkları əmtəələrin dəyərini ödəyirlər; borcalanlar kredit müqavilələrinin tələblərini pozurlar və öz borclarını ödəyirlər

152 Müəssisədə cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☒ dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi

153 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi
- ☐ müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması
- ☐ müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi
- ☐ müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması
- ☒ müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması

154 Barter:

- ☐ müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- ☐ müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- ☒ dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsinə əks etdirir
- ☐ xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- ☐ müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

155 Kvota:

- ☐ müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- ☐ dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsinə əks etdirir
- ☐ xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- ☐ müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- ☒ müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir

156 Müəssisə idxal əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- ☐ gömrük yük bəyannaməsi
- ☐ əmtəənin keyfiyyət sertifikatı
- ☐ əmtəənin mənşəyini təsdiq edən sənəd
- ☒ dövlət qeydiyyatı şəhadətnaməsi
- ☐ invoys

157 Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- ☐ xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə
- ☐ gömrük yük bəyannaməsi
- ☒ müəssisənin nizamnaməsi
- ☐ ixrac olunan məhsulların mənşəyi haqqında sənəd
- ☐ müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş kodu

158 Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- ☒ fransızınq
- ☐ müvəqqəti ixrac

- ☐ konsiqnasiya
- ☐ kreditə ixrac
- ☐ təkrar ixrac

159 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- ☐ coğrafi amillər
- ☐ hüquqi və mədəni amillər
- ☐ siyasi və iqtisadi amillər
- ☐ tarixi amillər
- ☒ sosial amillər

160 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- ☐ ixrac və idxal
- ☐ idarəetmə kontraktları və «qıfılaltı» kontraktlar
- ☐ lisenziyaləşdirmə və franşayzing
- ☒ planlaşdırma və proqramlaşdırma
- ☐ birbaşa investisiya və portifel investisiyası

161 Hansı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- ☐ advalor rüsum
- ☐ spesifik rüsum
- ☐ kompensasiya rüsumu
- ☐ xüsusi rüsum
- ☒ strateji rüsum

162 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxil deyil?

- ☐ resursların əldə olunması
- ☐ təchizat mənbələrinin diversifikasiyası
- ☒ əmək haqqının artırılması
- ☐ satış mənbələrinin diversifikasiyası
- ☐ satışın artırılması

163 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- ☐ işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi
- ☐ nizamnamə fondunun azaldılması
- ☐ müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- ☒ təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası
- ☐ əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırılması

164 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- ☐ müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- ☒ məhsul satışının miqyasının genişləndirməsi
- ☐ idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ müəssisədə fondviminin artırılması
- ☐ müəssisədə əmək tutumunun azaldılması

165 Antidempinq rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

- ☐ konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- ☐ gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

- ☒ idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ☐ ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolayı subsidiyalar-dan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- ☐ adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçı-lar-ın ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir

166 Kompensasiya rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

- ☐ adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçı-lar-ın ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- ☐ gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur
- ☐ konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- ☒ ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolayı subsidiyalar-dan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- ☐ idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir

167 Embarqo:

- ☐ müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- ☒ konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağan edilməsidir
- ☐ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- ☐ müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
- ☐ xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilin-də mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

168 Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

- ☒ ölkənin gömrük ərazi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- ☐ kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limit-ləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- ☐ xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ☐ kəşflər, firma nişanları, patent-lər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digər-lər-in istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır
- ☐ gömrük rejimi ölkə ərazi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir

169 Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

- ☐ xarici ölkələrdə xidmət gös-təril-məsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmar-ka-lar-da iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ☐ gömrük rejimi ölkə ərazi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- ☐ əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- ☒ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- ☐ idxal olunan əm-tə-lər gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi si-yasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya bi-nalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

170 Franko-anbar (satıcı) nədir?

- ☒ müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir
- ☐ məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır
- ☐ müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır
- ☐ istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verirsə, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqləmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edilir
- ☐ məhsul göndərmənin şərtinə görə, yük istehlakçının "məskunlaşdığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir

171 Aşağıdakılardan hansı xarici iqtisadi fəaliyyətin iqtisadi tən-zimləmə üsullarına aid deyil?

- ☐ gömrük rüsum-larını, standartların tətbiq edilməsi
- ☐ xidmətlərin məhdudlaşdırılması
- ☒ xarici iqtisadi fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması
- ☐ valyuta kursu-nun idarə edilməsi, vergi mexa-nizmi
- ☐ inzibati maneələrin aradan qaldırılması

172 Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqtisadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir
- ☐ məhsul-un alınması və gətirilmə yerində çəkilmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir
- ☐ qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- ☒ kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, li-mit-ləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

173 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsuluna aid deyil?

- ☐ eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- ☐ dəyərin çıxılması üsulu ilə
- ☒ analitik üsul ilə
- ☐ həmcins məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- ☐ gətirilən məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə

174 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- ☐ dövlətin xeyrinə əmtəədən imtina
- ☐ gömrük nəzarəti altında emal
- ☐ sərbəst dövriyyə üçün buraxılış
- ☒ françayzinq
- ☐ sərbəst gömrük zonası

175 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- ☐ əmtələri məhv etmə
- ☒ lisenziyalaşdırma
- ☐ sərbəst anbar
- ☐ təkrar ixrac
- ☐ rüsumsuz ticarət mağazası

176 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- ☒ konsiqnasiya
- ☐ tranzit
- ☐ gömrük anbarı
- ☐ gömrük ərazisində emal
- ☐ təkrar idxal

177 I rübdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

- ☐ 160 min man
- ☐ 180 min man
- ☐ 260 min man
- ☐ 150 min man
- ☒ 200 min man

178 Xüsusi rüsumlar hansı halda tətbiq edilir?

- ☐ konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur
- ☒ adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçıları ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- ☐ idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ☐ ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunanda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- ☐ gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

179 Kooperasiya əməliyyatları:

- ☐ idxal olunan əmətlər gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- ☐ əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- ☒ xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur
- ☐ xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ☐ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

180 Müvəqqəti ixrac əməliyyatları:

- ☐ xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- ☐ gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- ☒ xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- ☐ idxal olunan əmətlər gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- ☐ əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

181 Qıfıl altı kontraktların bağlanması üçün sifarişçilər layihəni həyata keçirəcək firmanı seçərkən aşağıdakılardan hansını nəzərə alırlar?

- ☐ firmanın təcrübəsi və nüfuzunu
- ☐ kontraktın təklif olunan qiyməti
- ☒ firmada mövcud olan avadanlıqların yaş strukturunu
- ☐ idxal olunacaq məhsulların maliyyələşməsi sxemini
- ☐ texnologiyanın və idarəetmənin keyfiyyətini

182 Royalti nədir?

- ☐ qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- ☐ komissiyon şərtləri əsasında həyata keçirilən ticarət növüdür; lakin o, adi komissiyon ticarətindən prinsipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtəənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir
- ☐ kontraktın təklif olunan qiymətidir
- ☐ bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir
- ☒ kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

183 Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- ☐ bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir
- ☒ qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir
- ☐ gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir
- ☐ qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən ölkədən eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəticəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir

184 Məhsulların tranziti nədir?

- ☐ iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ☐ gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir
- ☐ ölkənin gömrük ərazisində və ya ondan kənarda gömrük rüsumlarından, vergilərdən tamamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtəələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- ☐ idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- ☒ əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir

185 Gömrük nəzarəti altında əmtəələrin emalı rejimi:

- ☒ ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- ☐ ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüquqlarından kənara aparılması şərtlə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ☐ idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binələrdə (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- ☐ gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir
- ☐ əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur

186 Gömrük ərazisində əmtəələrin emalı rejimi:

- ☐ ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edil-mədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- ☐ əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçirilməsi zamanı tətbiq edilir
- ☐ gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlan-ma-sından ibarət gömrük rejimidir
- ☐ əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edil-mədən ölkənin gömrük əra-zi-sində müəyyən olunmuş yerlərdə (mə-sələn, beynəlxalq hava və dəniz liman-larında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- ☒ ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hü-m-dud-larından kənara aparıl-ması şərtilə, iqtisadi siyasət təd-bir-ləri tət-biq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qay-ta-rıl-maqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazi-sin-də müəy-yən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir

187 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

- ☒ dəyərin çıxılması və dəyərin toplanması üsulları
- ☐ müşahidə və eksperimental üsulları
- ☐ analitik və müşahidə üsulları
- ☐ analitik və statistik üsulları
- ☐ analitik və eksperimental üsulları

188 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- ☐ oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- ☐ birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- ☒ texnoloji və təş-ki-ləti baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahə-lərə məxsus ayrı-ayrı is-təh-t-salların vahid istehsal kompleksində birləşdiril-mə-si-dir
- ☐ istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- ☐ müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir

189 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- ☐ müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- ☐ xammal kompleks emal olunanda
- ☐ xammal ardıcıl emal olunanda
- ☒ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullan-tılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- ☐ məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə

190 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinləşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- ☐ anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- ☐ işçilərin sayının azalması
- ☐ müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- ☒ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- ☐ müxtəlif istehsalların birliyi

191 Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinləşdirməni xarakterizə edir? (Sürət 08.10.2015 16:52:45)

- ☐ Kombinləşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
- ☒ Kombinləşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- ☐ Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- ☐ Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- ☐ Kombinləşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur

192 Yüngül sənaye üçün kombinləşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- ☐ üfiqi kombinələşmə
- ☐ tullantılardan istifadəyə görə
- ☒ xammalın ardıcıl emalına görə
- ☐ xammalın kompleks emalına görə
- ☐ istehsal-texniki

193 Üfiqi kombinələşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- ☐ bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmlərinin böyüməsini nəzərdə tutur
- ☐ bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
- ☐ bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- ☐ bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- ☒ bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır

194 Kombinələşmənin əsas şərti nədir?

- ☐ eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- ☒ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- ☐ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

195 İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinasiyə hansılardır?

- ☐ xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- ☒ şaquli, üfiqi, qarışıq
- ☐ alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ fərdi, seriyalı, kütləvi
- ☐ aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji

196 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinələşmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinasiyə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinasiyə isə genişləndirir
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinasiyə isə məhdudlaşdırır
- ☒ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinasiyə isə genişləndirir
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinasiyə isə genişləndirir

197 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- ☒ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- ☐ müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- ☐ istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- ☐ istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- ☐ istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

198 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinasiyə üçün səciyyəvi deyildir?

- ☐ vahid nəqliyyat bazası
- ☐ kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- ☒ vahid satış şəbəkəsinin olması
- ☐ müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- ☐ vahid enerji sistemi

199 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlanmış müəssisələr üçün səciyyəvi deyil? (Sürət 08.10.2015 16:52:50)

- ☒ istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
- ☐ istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- ☐ texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- ☐ texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- ☐ istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir

200 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
- ☐ ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ☒ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

201 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- ☒ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə – ayrılmasıdır
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ☐ ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır
- ☐ istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

202 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- ☐ iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ☐ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- ☒ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

203 Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- ☐ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- ☐ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- ☒ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ☐ istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

204 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ☐ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ☐ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ☒ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- ☐ eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

205 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- ☐ əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ əşya, texniki, fiziki
- ☐ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☒ aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ texnoloji, əşya, mexaniki

206 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- ☐ bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- ☐ bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ☒ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- ☐ müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- ☐ ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

207 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- ☐ müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- ☒ əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- ☐ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- ☐ istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
- ☐ müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində

208 İxtisaslaşdırma nədir?

- ☒ konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- ☐ müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir
- ☐ müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- ☐ müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- ☐ müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

209 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- ☐ fiziki, mexaniki, texnoloji
- ☐ fərdi, texniki, texnoloji
- ☐ mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- ☐ fərdi, seriyalı, kütləvi
- ☒ ümumi, xüsusi, fərdi

210 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- ☐ müəssisə miqyasında istifadə olunan inşaat əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- ☐ ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ☒ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə – ayrılmasıdır

211 əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləşdirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin formaları hansılardır? (Sürət 08.10.2015 16:52:43)

- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi
- ☐ şaquli, üfiqi və qarışıq
- ☒ xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə

- ☐ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☐ alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

212 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinəlaşma imkanları daha məhduddur?

- ☐ neft-kimya sənayesi
- ☐ neft emalı sənayesi
- ☐ metallurgiya
- ☒ maşınqayırma
- ☐ yeyinti sənayesi

213 Müəssisənin ölçüsü nədir?

- ☐ İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- ☒ istehsal prosesinin təşkili formasının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış maddədi və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- ☐ İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- ☐ Bu, istehsalın ölçüsüdür
- ☐ istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur

214 Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

- ☐ inteqral göstəricilər
- ☐ ümumiləşdirilmiş göstəricilər
- ☐ nisbi göstəricilər
- ☐ dəyər göstəriciləri
- ☒ natural göstəricilər

215 Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- ☐ milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu
- ☐ ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- ☒ məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ☐ sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü

216 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ☐ aqreqat, mexaniki, texniki
- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☐ istehsal, satış, idxal və ixrac
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi
- ☐ konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

217 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- ☐ məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ☒ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- ☐ məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

218 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- ☒ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır

219 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- ☐ texnologiya cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- ☐ müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- ☒ müəssisələrin iriləşməsi
- ☐ müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- ☐ əmək bölgüsünün dərinləşməsi

220 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ☒ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması

221 Şaquli kombinələşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- ☐ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- ☐ ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır
- ☐ xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- ☒ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- ☐ müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

222 Kombinələşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- ☐ əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərlərində xüsusi çəkisi
- ☐ əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- ☐ kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi
- ☐ sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- ☒ texnologiya mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi

223 Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- ☐ hasilat sənayesi
- ☒ neft-kimya sənayesi
- ☐ ağır metallurgiya
- ☐ yeyinti sənayesi
- ☐ ağac emalı sənayesi

224 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- ☐ istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- ☐ istehsal ehtiyatları həcmində ciddi surətdə azalması
- ☐ xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
- ☐ kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitə-lərinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
- ☒ müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi

225 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- ☐ məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir
- ☐ idarəetmənin çevikliyi artır
- ☒ xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- ☐ məhsulların satış sürəti artır

226 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinləşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- ☒ kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ☐ kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- ☐ kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- ☐ kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ☐ kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü

227 Neftayırma müəssisələri üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ şaquli kombinləşdirmə
- ☒ xammalın kompleks emalı
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ xammalın ardıcıl emalı
- ☐ tullantılardan istifadəyə əsaslanan

228 Mineral (üz-vi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ texniki kombinləşdirmə
- ☒ xammalın kompleks emalı
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ xammalın ardıcıl emalı
- ☐ tullantılardan istifadəyə əsaslanan

229 Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ istehsal-texniki kombinləşdirmə
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ xammalın kompleks emalı
- ☒ xammalın ardıcıl emalı
- ☐ üfiqi kombinləşdirmə

230 Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil ol-duğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- ☐ texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ əşya üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- ☒ hissə üzrə kooperativləşdirmə

231 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- ☐ avadanlıq formasında
- ☐ əşya formasında
- ☐ hissə formasında
- ☐ istehsal-texniki formada
- ☒ texnoloji mərhələ üzrə

232 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ☐ aqreqatların müştərk istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı

- ☐ bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkimolunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ☐ ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- ☐ məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- ☒ bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti

233 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ☐ ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- ☒ sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- ☐ hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- ☐ əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- ☐ sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

234 Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- ☒ müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- ☐ müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- ☐ müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- ☐ müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- ☐ eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

235 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- ☐ bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- ☐ müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı
- ☐ müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi
- ☐ sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnoloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri
- ☒ bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

236 əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ☐ sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- ☐ sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- ☐ müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- ☐ istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir
- ☒ bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

237 ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır?

- ☐ rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- ☐ sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- ☐ ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili
- ☐ ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- ☒ rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

238 Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- ☐ baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- ☐ baş müəssisə kooperativləşdirməyə daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır

- ☐ son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- ☒ bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- ☐ baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

239 Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- ☐ bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- ☐ bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır
- ☒ bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- ☐ bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- ☐ bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir

240 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- ☒ İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır
- ☐ İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür
- ☐ İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur
- ☐ İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
- ☐ İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur

241 Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- ☒ elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi
- ☐ istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- ☐ bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı
- ☐ yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gəndəri və ayaqqaçı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəşdirilmiş yem istehsalı
- ☐ ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri

242 Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir:

- ☐ makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.
- ☐ ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- ☒ texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.
- ☐ xammal və nəqliyyat amilləri, demoqrafik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənimşənilmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.
- ☐ elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu və s.

243 Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsinə daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- ☐ istehsal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri
- ☐ texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti
- ☐ sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- ☐ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ☒ istehsal edilən məhsulun həcmi

244 Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- ☐ müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması
- ☒ ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- ☐ kombinəşmiş istehsalın təmərküzləşməsi
- ☐ universal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- ☐ avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə

245 Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə
- ☒ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- ☐ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

246 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- ☒ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- ☐ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə

247 Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- ☒ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- ☐ müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- ☐ köməkçi və xidmətdici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- ☐ müəssisədə köməkçi və xidmətdici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

248 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- ☒ sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- ☐ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

249 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- ☐ istehsalın universallaşması
- ☐ istehsalın təmərküzləşməsi
- ☐ istehsalın kooperativləşməsi
- ☒ istehsalın ixtisaslaşması
- ☐ istehsalın kombinləşməsi

250 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- ☐ hissə formasında
- ☐ istehsal-texniki formada
- ☐ avadanlıq formasında
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☒ əşya formasında

251 Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- ☐ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- ☐ belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- ☐ belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- ☐ belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır

- ☒ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

252 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- ☐ belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- ☒ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- ☐ belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- ☐ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- ☐ belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır

253 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ☐ aqreqat, əşya və istehsal-texniki
- ☒ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- ☐ fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ əşya, texniki, mexaniki

254 Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- ☐ 45 faiz
- ☐ 60 faiz
- ☒ 70 faiz
- ☐ 65 faiz
- ☐ 80 faiz

255 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
- ☐ istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturlarını təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- ☐ istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- ☐ istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləvililiyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır
- ☒ bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşdirilməsinin iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır

256 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- ☒ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- ☐ müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- ☐ bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir
- ☐ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- ☐ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artırılması nisbi təmərküzləşmədir

257 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- ☐ buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- ☐ buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- ☒ müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi

- ☐ müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması

258 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- ☐ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ☐ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- ☒ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ☐ ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsal-ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsal-ın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

259 Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- ☒ məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- ☐ məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- ☐ məhsul bahidinin materialtutumu
- ☐ ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

260 əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ şaquli kombinələşdirmə
- ☐ xammalın ardıcıl emalına görə
- ☒ tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- ☐ xammalın kompleks emalına görə
- ☐ üfiqi kombinələşdirmə

261 Toxuculuq kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ üfiqi kombinələşmə
- ☐ tullantılardan istifadəyə görə
- ☒ xammalın ardıcıl emalına görə
- ☐ xammalın kompleks emalına görə
- ☐ istehsal-texniki

262 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinələşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- ☐ qarışıq əlaqələr
- ☐ tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- ☐ xammalın kompleks emalı
- ☐ şaquli kombinələşdirmə
- ☒ üfiqi kombinələşdirmə

263 Kombinələşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- ☐ kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür
- ☒ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır

264 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- ☐ əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün

- ☐ avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün
- ☐ əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- ☒ əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- ☐ kütləvi və seriyalı istehsallar üçün

265 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinəlmə mümkün deyildir?

- ☐ emal sənayesi
- ☐ yeyinti sənayesi
- ☐ metallurgiya
- ☐ ağac emalı sənayesi
- ☒ hasilat sənayesi

266 Metallurgiya və elektroenergetikada istehsalın təmərküzləşməsini müəyyən edən əsas amil hansıdır?

- ☐ istehsalda istifadə edilən xammal və materialların həcmi
- ☐ istehsalın texnologiyası və təşkili xarakteri
- ☐ istehsal alətlərinin kompleksi
- ☒ əsas aqreqlərin orta gücü
- ☐ istehsal xərclərinin həcmi

267 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- ☒ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi gös-təricilərinin yaxşılaşmasında
- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- ☐ eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

268 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilirlər?

- ☐ əlvan metallurgiya
- ☐ polimer materialların istehsalı
- ☐ musiqi alətlərinin hazırlanması
- ☒ ağac emalı və mebel istehsalı
- ☐ kombinəşdirilmiş yem istehsalı

269 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

- ☐ belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir
- ☐ belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- ☐ belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- ☒ belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
- ☐ belə sahələrdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

270 İstehsal miqyasının mənfi effekti nədir?

- ☐ bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- ☒ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

271 İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

- ☐ bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

- ☐ bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmının artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- ☒ bu, istehsal həcmının artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

272 Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- ☐ istehsal həcmının artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- ☐ uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- ☒ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- ☐ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- ☐ müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

273 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- ☒ az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- ☐ mənfəətlə xərclənin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- ☐ çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- ☐ az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- ☐ minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

274 Kombinəlanmış istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- ☒ müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir
- ☐ aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
- ☐ xammalın kompleks emalını təmin edir
- ☐ texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- ☐ ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir

275 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ☒ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- ☐ yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- ☐ istehsal həcmının kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- ☐ bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- ☐ sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

276 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir
- ☐ İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir
- ☐ İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəlanması arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- ☒ İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- ☐ İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir

277 İdarəetmə sistemi nədir?

- ☐ idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
- ☐ idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
- ☒ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- ☐ müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir

278 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- ☐ təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət
- ☐ planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- ☐ proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- ☒ planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət

- ☐ təşkil, idarəetmə, tənzimləmə

279 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- ☒ səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
☐ avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
☐ paralellik prinsipi
☐ ahəngdarlıq prinsipi
☐ düzxətlik prinsipi

280 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ lisenziyalaşdırma
☐ matris sxemi
☐ koordinasiya
☐ Təşəbbüskarlıq
☒ məqsədlərin müəyyən edilməsi

281 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- ☒ koordinasiya
☐ İdarəetmədə əmək bölgüsü
☐ Təkbəşinəçilik
☐ Ədalət prinsipi
☐ Təşəbbüskarlıq

282 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- ☐ inzibati, psixoloji, təşkilatı
☒ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
☐ iqtisadi; texnoloji, operativ
☐ maddi-texniki, təşkilatı, iqtisadi
☐ iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji

283 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- ☒ planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya
☐ istehsal, mübadilə, istehlak
☐ xətti, funksional, xətti-funksional
☐ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
☐ idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbəşinəçilik, korporativ əhval-ruhiyyəsi

284 Müəssisədə idarəetmə nədir?

- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir
☒ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resursları ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi

285 İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

- ☐ məhsulun maya dəyəri
☒ əmtəəlik məhsul
☐ 1 manatlıq əmtəəlik məhsula çəkilən xərc
☐ əsas istehsal fondlarının tərkibi

- ☐ dövrüyyə vəsaitlərinin dəyəri

286 Proqram nədir?

- ☐ məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- ☐ strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☐ proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- ☒ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- ☐ elmi cəhətdən formalaşdırılan birliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür

287 Proqnoz nədir?

- ☐ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- ☒ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☐ idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və məşin əməliyyatlarının məcmusudur
- ☐ yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur
- ☐ istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsas olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir

288 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

- ☐ qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar
- ☐ inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- ☐ plan, proqram, proqnoz
- ☐ satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
- ☒ strateji, taktiki, operativ planlar

289 Plan nədir?

- ☐ müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
- ☐ uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- ☐ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur
- ☐ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☒ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir

290 İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

- ☐ ümumi məhsul
- ☐ xalis məhsul
- ☒ məhsulun nomenklaturası
- ☐ reallaşdırılmış məhsul
- ☐ əmtəəlik məhsul

291 Funksional əlamətə görə planlar hansı növlərə ayrılır?

- ☐ inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- ☐ plan, proqram, proqnoz
- ☐ qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- ☐ strateji, taktiki, operativ planlar
- ☒ satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar

292 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- ☐ əmək kollektivinin sosial inkişaf planı
- ☐ investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- ☐ əmək haqqı və kadrlar planı
- ☒ sığorta işinin planı
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı

293 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- ☐ komplekslik prinsipi
- ☒ paralellik prinsipi
- ☐ prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi
- ☐ qənaətlilik prinsipi
- ☐ sabillik prinsipi

294 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

- ☐ balans merodu
- ☐ "Nail olunmuş səviyyədən" planlaşdırma
- ☐ iqtisadi-statistik metodlar
- ☒ təcrübi-eksperimental metodu
- ☐ normativ metod

295 Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- ☐ planlaşdırma iyerarxiyasına görə
- ☐ əhatə etdiyi dövrə görə
- ☐ funksional baxımdan
- ☒ istehsalın həcminə görə
- ☐ idarəetmə iyerarxiyasına görə

296 Menecment nədir?

- ☐ menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- ☒ menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- ☐ menecment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- ☐ menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- ☐ menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir

297 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- ☐ qərar
- ☐ normativlər
- ☐ göstərişlər
- ☒ əxlaq normaları
- ☐ qayda

298 Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- ☐ vergi

- ☐ gəlir və mənfəət
- ☐ əmək haqqı
- ☒ təlimat
- ☐ qiymət

299 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- ☐ ədalət prinsipi
- ☒ ahəngdarlıq prinsipi
- ☐ intizam prinsipi
- ☐ qayda prinsipi
- ☐ istiqamətlərin vəhdəti prinsipi

300 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərilməlidir?

- ☐ Heyətin mükafatlandırılması prinsipi
- ☐ İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- ☐ Təşəbbüskarlıq prinsipi
- ☒ Ədalət prinsipi
- ☐ Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

301 İdarəetmənin hansı prinsipi heyət üzvlərinin mənafeələrinin vəhdətinin nəticəsidir?

- ☐ Heyət üçün iş yerinin stabilliyi prinsipi
- ☐ Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- ☐ Təşəbbüskarlıq prinsipi
- ☒ Korporativ (müttəfiqlik) əhval-ruhiyyəsi prinsipi
- ☐ Şəxsi mənafeələrin ümumi mənafeəyə tabe olması prinsipi

302 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçilər və maddi resurslar lazım olan vaxtda öz yerlərində olmalıdırlar?

- ☐ Mərkəzləşdirmə prinsipi
- ☐ İntizam prinsipi
- ☐ Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- ☒ Qayda prinsipi
- ☐ Ədalət prinsipi

303 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?

- ☐ İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- ☐ İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- ☐ Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- ☒ Təkbəşinəçilik prinsipi
- ☐ İntizam prinsipi

304 Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- ☐ idarəetmənin funksional quruluşu
- ☐ məlumatlar və onların işlənmə üsulları
- ☐ iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər
- ☒ istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması
- ☐ idarəetmə prinsipləri və funksiyaları

305 İdarəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- ☐ məqsədli-proqram
- ☐ matris sxemi

- ☐ xətti
☐ funksional
☒ xətti-funksional

306 İstehsal proqramında:

- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir
☐ planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsul-la-rın maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
☐ işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fon-dunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırıl-ması, kadr-ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
☒ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na-tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

307 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planında nəzərə alınmır?

- ☐ əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
☐ kadr-lardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
☐ investisiya qo-yuluşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
☐ dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
☒ ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar

308 Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- ☒ əmtəəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqlərinin, yarımfabrikatların və öz istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
☐ əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
☐ reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilinin axır üçün bitməmiş istehsal qalığı
☐ plan ilinin axır üçün hazır məhsul qalığı kimi
☐ əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin axır üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi

309 Müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- ☐ rentabellik indeksindən
☐ giriş istehsal gücündən
☒ orta illik istehsal gücündən
☐ çıxış istehsal gücündən
☐ rentabellik normasından

310 Müəssisədə normaların işlənilib hazırlanma-sında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- ☒ analitik-hesablama, təcrü-bi-eksperimental və statistik
☐ qənaətli, kompleks və funksional
☐ analitik-hesablama, funksional və qənaətli
☐ iqtisadi, texnoloci və operativ
☐ məmulat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları

311 Maliyyə planında:

- ☐ planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsul-la-rın maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
☐ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na-tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
☒ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir
☐ işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fon-dunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırıl-ması, kadr-ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

312 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- ☐ sosial-psixoloji metod
- ☐ funksional metod
- ☐ iqtisadi təhlil metodu
- ☐ inzibati metod
- ☒ normativ metod

313 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınır?

- ☐ müəssisənin pul məharici
- ☐ müəssisənin pul mədaxili
- ☒ fondveriminin planlaşdırılması
- ☐ bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar
- ☐ büdcə ilə hesablaşmalar

314 Operativ-istehsal planlaşdırılması?

- ☐ müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların mənimlənməsi, müəssisənin texnologiyasının tətbiqi, istehsal proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması və s. üzrə tapşırıqları özündə əks etdirir
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məharicini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir
- ☐ müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, məişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir
- ☒ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ müəssisədə mənfəət və rentabellik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir

315 Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir?

- ☒ istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- ☐ maliyyə planı
- ☐ investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı

316 Aşağıdakılardan hansı operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ istehsal prosesinin gedişinə nəzarət və onun tənzimlənməsi
- ☒ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarının hazırlanması
- ☐ yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi
- ☐ istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər göstəricilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi
- ☐ əlaqəli sex, sahə, briqada və iş yerlərinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi

317 əmtəəlik məhsula daxil edilmir:

- ☒ bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
- ☐ plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı
- ☐ plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- ☐ reallaşdırılmış məhsul
- ☐ ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul

318 Nail olunmuş səviyyədən planlaşdırma:

- ☐ müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında ən səmərəli proporsiya və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən
- ☐ planların tərtib olunmasının elmi bazası olan norma və normativlərə əsaslanır
- ☒ istehsal-təsərrüfat tapşırıqlarının müəssisənin fəaliyyətini əks etdirən göstəricilərin faktiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır

- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdir

319 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- ☒ idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür
- ☐ idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür

320 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- ☒ əməyin normalaşdırılması
- ☐ işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri
- ☐ müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması
- ☐ əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər

321 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- ☒ istehsal prosesinin ünsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi
- ☐ alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi
- ☐ problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri
- ☐ məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi
- ☐ qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi

322 Strategiyanı nədir?

- ☐ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məجمusunu özündə əks etdirən sənəddir
- ☒ uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqəbat üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının məcmusudur
- ☐ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- ☐ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvər, mülahizə və tövsiyələrin məجمusudur
- ☐ müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məcmusudur

323 İdarəetmə prosesi nədir?

- ☒ idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının kompleksi kimi başa düşülür
- ☐ gələcəkdə həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəyyən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün layihələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür
- ☐ müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail olmanın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür
- ☐ rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional bölgüsünün formalaşması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəyyənləşdirilməsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür
- ☐ işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür

324 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda kollektivin idarə edilməsinə dair bütün iş növləri müxtəlif funksional bölmələr arasında bölüşdürülür və bu bölmələrdən hər biri müəyyən işləri yerinə yetirir?

- ☒ funksional quruluş
- ☐ qərargah quruluşu
- ☐ matrisa quruluşu
- ☐ xətti quruluş
- ☐ proqram məqsədli və çevik quruluş

325 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlərin ayrılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarları işləyib hazırlayır və qəbul edir?

- ☐ proqram məqsədli və çevik quruluş
- ☒ xətti quruluş
- ☐ matrisa quruluşu
- ☐ qərargah quruluşu
- ☐ funksional quruluş

326 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda idarəetməni bütünlükdə müəyyən kollektivə başçılıq edən xətti rəhbərlər həyata keçirir, onlara isə ayrı-ayrı qərarları hazırlayarkən ixtisaslaşmış funksional aparrat kömək edir?

- ☐ proqram məqsədli və çevik quruluşu
- ☐ funksional quruluşu
- ☒ qərargah quruluşu
- ☐ matrisa quruluşu
- ☐ xətti quruluşu

327 İdarəetmədə qarşıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

- ☐ çevik olması
- ☒ təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması
- ☐ real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması)
- ☐ məqsədlərin uzlaşması, vahətdə olması və bir-birinə zidd olmaması
- ☐ icraçılar üçün aydın olması

328 İdarəetmə sistemi:

- ☒ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- ☐ idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- ☐ idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- ☐ idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur

329 Satışın proqnozlaşdırılması metodlarına aid deyil?

- ☐ müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma
- ☒ müəssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma
- ☐ müəssisənin ti-jarət agentlərinin və onun satış bölmələrinin rəhbərlərinin qiymətləndirmələri əsasında proqnozlaşdırma
- ☐ müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma
- ☐ satışın həjmində dəyişikliklərə səbəb olan meyllər əsasında proqnozlaşdırma

330 Planlaşdırmanın kompleksliliyi:

- ☒ məhsul istehsalı planı ilə digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

- ☐ uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- ☐ istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- ☐ de-mərkəzi müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

331 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- ☐ strateji, direktiv, indikativ
- ☐ taktiki, funksional, strateji
- ☒ strateji, taktiki, operativ
- ☐ taktiki, analitik, operativ
- ☐ funksional, analitik, çevik

332 Planlaşdırmanın fasiləsizliyi:

- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- ☒ uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- ☐ istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- ☐ hər bir istehsal vahidi planının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması deməkdir

333 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planıda:

- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natürəl və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- ☐ işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- ☒ plan üzrə reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

334 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- ☐ Mezoiqtisadiyyat
- ☐ Makroiqtisadiyyat
- ☐ Makro və mezoiqtisadiyyat
- ☒ Mikroiqtisadiyyat
- ☐ Meqoiqtisadiyyat

335 Yanacaq-energetika kompleksi aşağıdakılardan hansının subyektidir?

- ☐ Mikroiqtisadiyyatın
- ☐ Makroiqtisadiyyatın
- ☐ Makro və mikroiqtisadiyyatın
- ☐ Meqoiqtisadiyyatın
- ☒ Mezoiqtisadiyyatın

336 Ölkədə ümumi milli məhsulun istehsalı dinamikasındakı dəyişiklikləri tədqiqi ilə iqtisad elminin hansı qolu məşğul olur?

- ☐ Meqoiqtisadiyyat
- ☐ Mezo və mikroiqtisadiyyat
- ☒ Makroiqtisadiyyat
- ☐ Mikroiqtisadiyyat
- ☐ Mezoiqtisadiyyat

337 İqtisadiyyatın istehsal sahələri, müxtəlif müəssisə və firmaları, əmtəə və maliyyə bazarları, bankları, ev təsərrüfatı kimi iqtisadi strukturları və onların ünsürlərinin fəaliyyətini hansı elm tədqiq edir?

- ☐ Mezo və meqoiqtisadiyyat
- ☒ Mikroiqtisadiyyat
- ☐ Mezoiqtisadiyyat
- ☐ Meqoiqtisadiyyat
- ☐ Makroiqtisadiyyat

338 İqtisad elmi aşağıdakı elm sahələrinin hansına aiddir?

- ☐ dəqiq elmlər
- ☐ siyasi elmlər
- ☐ təbiət elmləri
- ☐ texniki elmlər
- ☒ ictimai elmlər

339 Müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində hansı elmi metodlardan istifadə edilir?

- ☒ statistik müşahidə, müqayisəli təhlil metodlarından
- ☐ amortizasiyanın hesablanması üçün açıq metodundan
- ☐ analitik-hesablama, təcrübi-eksperimental və statistik metodlardan
- ☐ «orta xərclər üstəgəl mənfəət», "hiss edilən faydalılıq" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodlarından
- ☐ inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodlardan

340 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- ☐ analiz və sintez
- ☐ müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları
- ☐ iqtisadi-riyazi metodları
- ☒ inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları
- ☐ induksiya və deduksiya metodları

341 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun obyektı hansıdır?

- ☐ Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi
- ☐ müəssisədə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- ☐ müəssisə birlikləri, sənaye sahələri
- ☒ müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti
- ☐ müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri

342 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- ☐ müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsi
- ☐ müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri
- ☒ Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların öyrənilməsi
- ☐ müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri və makroiqtisadi tarazlıq məsələlərinin öyrənilməsi
- ☐ müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması

343 Müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aiddir.

- ☐ əmək kollektivinin sosial inkişafı, fiskal siyasət, monetar siyasət
- ☒ elmi-texniki tərəqqi, istehsalın və əməyin təşkili, innovasiya fəaliyyəti
- ☐ investisiya fəaliyyəti, əmək haqqının yüksəldilməsi və sosial müdafiə sisteminin inkişafı
- ☐ müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluğun artırılması və makroiqtisadi tarazlığın təmin edilməsi
- ☐ müəssisələrin səmərəli yerləşdirilməsi və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması

344 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- ☐ Tikintinin iqtisadiyyatı
- ☐ Aqrar sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- ☒ Menecment
- ☐ Sənayenin iqtisadiyyatı
- ☐ Nəqliyyatın iqtisadiyyatı

345 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- ☐ Biznesin təşkili
- ☐ Marketing
- ☐ Maliyyə
- ☒ Müəssisənin iqtisadiyyatı
- ☐ Əməyin iqtisadiyyatı

346 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun tədrisi prosesində öyrənilmir:

- ☐ xarici iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar məsələləri
- ☒ müəssisədə istehsalın texniki məsələləri
- ☐ marketing və məhsulun satışı məsələləri
- ☐ maliyyə məsələləri və müəssisənin ödədiyi vergilər
- ☐ innovasiya və investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar məsələlər

347 Aşağıdakı səviyyələrdən hansında tədqiqat və təhlil işinin bütünlükdə milli iqtisadiyyat səviyyəsində aparılır?

- ☐ Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı
- ☒ Makroiqtisadiyyat
- ☐ Mikroiqtisadiyyat
- ☐ Müəssisənin iqtisadiyyatı
- ☐ Firmanın iqtisadiyyatı

348 Aşağıdakılardan hansı proseslərin müəssisəyə aidiyyəti yoxdur?

- ☒ müəssisədə siyasi münasibətlər formalaşır
- ☐ müəssisə iqtisadiyyatının istehsal və təşkilati strukturunu əmələ gətirir
- ☐ müəssisədə əsas iqtisadi proseslər baş verir
- ☐ müəssisədə istehsalın texnologiyası və keyfiyyəti problemləri kəşifir
- ☐ müəssisədə iqtisadi münasibətlər formalaşır

349 Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☒ texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- ☐ köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☐ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☐ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

350 Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☐ texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- ☐ əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☒ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☐ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

351 Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☐ texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- ☒ əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☐ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☐ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

352 Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- ☐ xidmətedici sex
- ☐ sosial-məişət bölməsi
- ☒ yardımçı sex
- ☐ əsas sex
- ☐ köməkçi sex

353 Maşınqayırma zavodlarında hazırlıq sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

354 Maşınqayırma zavodlarında yığma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

355 Metallurgiya kombinatlarında domna sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

356 Metallurgiya kombinatlarında marten sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

357 Metallurgiya kombinatlarında yayma (prokat) sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☒ əsas sexə
- ☐ köməkçi sexə

358 Metallurgiya kombinatlarında koks sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə

- ☐ yardımçı sexə
☒ əsas sexə
☐ köməkçi sexə

359 Toxuculuq fabriklərində əyirici sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
☐ sosial-məişət bölməsinə
☐ yardımçı sexə
☒ əsas sexə
☐ köməkçi sexə

360 Toxuculuq fabriklərində toxucu sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
☐ sosial-məişət bölməsinə
☐ yardımçı sexə
☒ əsas sexə
☐ köməkçi sexə

361 Toxuculuq fabriklərində naxışvurma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
☐ sosial-məişət bölməsinə
☐ yardımçı sexə
☒ əsas sexə
☐ köməkçi sexə

362 İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
☐ sosial-məişət bölməsinə
☐ yardımçı sexə
☐ əsas sexə
☒ köməkçi sexə

363 İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ köməkçi sexə
☐ xidmətedici sexə
☐ əsas sexə
☐ yardımçı sexə
☐ sosial-məişət bölməsinə

364 İstehsal müəssisəsində model sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ sosial-məişət bölməsinə
☐ əsas sexə
☐ xidmətedici sexə
☒ köməkçi sexə
☐ yardımçı sexə

365 İstehsal müəssisəsində nəqliyyat və enerji sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ xidmətedici sexə
☐ əsas sexə
☐ yardımçı sexə
☐ sosial-məişət bölməsinə
☐ köməkçi sexə

366 İstehsal müəssisəsində kompressor stansiyaları aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ əsas sexə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ köməkçi sexə

367 İstehsal müəssisəsində eksperimental sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ köməkçi sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə

368 İstehsal müəssisəsində su təchizatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ köməkçi sexə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☒ xidmətedici sexə

369 İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ köməkçi sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə

370 İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ yardımçı sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ köməkçi sexə

371 İstehsal müəssisəsində işlənmiş yağların regenerasiyası ilə məşğul olan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ yardımçı sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ köməkçi sexə

372 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

- ☐ şərikli müəssisələr
- ☐ səhmdar cəmiyyətlər
- ☐ şərikli və payçı müəssisələr
- ☒ fərdi müəssisələr
- ☐ məhdud məsuliyyətli müəssisələr

373 Müəssisə ləğv edilərkən dördüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- ☐ təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- ☐ müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ☐ ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- ☐ işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ☒ büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

374 Müəssisə ləğv edilərkən üçüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- ☐ təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- ☐ müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ☒ işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ☐ ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- ☐ büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

375 Müəssisə ləğv edilərkən ikinci növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- ☐ büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- ☐ işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ☒ müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ☐ ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- ☐ təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır

376 İstehsalın strukturunun hansı tipində sexlər müəyyən məmulatların və ya onların hissələrinin hazırlanması üzrə ixtisaslaşırlar?

- ☒ predmet tip
- ☐ təşkilati tip
- ☐ qarışıq tip
- ☐ texniki tip
- ☐ texnoloji tip

377 İstehsalın strukturunun hansı tipində sex həmcins texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üzrə ixtisaslaşır?

- ☒ texnoloji tip
- ☐ təşkilati tip
- ☐ qarışıq tip
- ☐ texniki tip
- ☐ predmet tip

378 Sənaye müəssisələrinin istehsal strukturunun hansı tipləri mövcuddur?

- ☐ texnoloji, iqtisadi və təşkilati tiplər
- ☐ mexaniki, təşkilati və texnoloji tiplər
- ☐ texnoloji, əşya və təşkilati tiplər
- ☒ texnoloji, predmet və qarışıq tiplər
- ☐ texniki, predmet (əşya) və qarışıq tiplər

379 Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- ☐ əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- ☐ kiçik və orta müəssisələrə
- ☐ ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- ☒ istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə

- ☐ istehsal və kommersiya müəssisələrinə

380 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə öz əmlakları ilə tam məsuliyyət daşıyırlar?

- ☐ komandit ortaqlıq
☐ qapalı tipli səhmdar cəmiyyət
☐ açıq tipli səhmdar cəmiyyət
☐ məhdud məsuliyyətli müəssisə
☒ tam ortaqlıq

381 İstehsalın təşkili tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- ☐ axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
☐ kiçik, orta və iri müəssisələrə
☐ istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
☐ əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
☒ kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

382 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aiddir?

- ☐ istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
☐ kiçik, orta və iri müəssisələr
☐ dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
☐ özəl müəssisə və müştərək müəssisə
☒ məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyəti

383 Müəssisənin ölçüsünü təyin etmək üçün istifadə olunan əsas göstərici hansıdır?

- ☒ işçilərin sayı və illik dövryyəsinin həcmi
☐ satışın həcmi
☐ sahə mənsubiyyəti
☐ aktivlərin dəyəri
☐ mənfəətin həcmi

384 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- ☐ 100 faizini təşkil etməlidir
☒ 25 faizindən çox ola bilməz
☐ hədd yoxdur
☐ 75 faizindən az ola bilməz
☐ 50 faizindən çox olmalıdır

385 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- ☐ hədd yoxdur
☐ 25 faizindən çox ola bilməz
☐ 100 faizini təşkil etməlidir
☐ 50 faizindən çox ola bilməz
☒ 75 faizindən az ola bilməz

386 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə yalnız müəssisənin nizamnamə fonduna qoyduqları pay həcmində məsuliyyət daşıyırlar?

- ☐ komandit ortaqlıq
☐ təsərrüfat ortaqlıqları
☐ əlavə məsuliyyətli müəssisə
☒ məhdud məsuliyyətli müəssisə

- ☐ tam ortaqlıq

387 Qapalı tipli səhmdar cəmiyyətlərdə səhmdarların maksimum sayı nə qədər olmalıdır?

- ☐ 40 nəfər
☐ 55 nəfər
☐ 49 nəfər
☐ 100 nəfər
☒ 50 nəfər

388 Asılı müəssisə nədir?

- ☐ bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
☒ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir

389 Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

- ☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
☒ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
☐ bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdır, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
☐ bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

390 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil

- ☐ müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipə, müddətsiz mövcud olur
☐ müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusişmiş mülkiyyətə malik olur
☐ müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır
☒ müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
☐ müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur

391 Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- ☒ müəssisənin fəaliyyət göstərəcəyi sahələrdə əsas fondların quruluşunda baş verən dəyişikliklər
☐ müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər
☐ potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi
☐ müəssisənin istehsal potensialı
☐ müəssisənin istehsal gücü

392 Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil

- ☐ müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək
☐ ən az xərglə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək
☐ buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq

- ☐ əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq

393 Müəssisənin xarici mühitini formalaşdıran subyektlərə aid deyil

- ☐ onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları
☒ onun kadrları
☐ onun təhcizatçıları
☐ borc verən qurumlar
☐ dövlət orqanları

394 Müəssisənin ləğv edilməsi prosesinə aid deyil

- ☐ onun kreditorlarını aşkar edilməsi və debitor borclarının alınması
☐ onun kreditorlarının tələblərini bildirməsi qaydası və müd-də-ti haqqında məlumatın dərc edilməsi
☐ onun əmlakının tərkibinin müəyyən edilməsi
☐ onun kreditor-la-rının irəli sürdükleri tələblərin siyahısının müəyyən edilməsi
☒ onun kadrlarının tərkibinin müəyyən edilməsi

395 Müəssisə ləğv edilmir:

- ☐ lazımı xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət göstərdikdə
☐ onun təsisçilərinin (iştirakçılarının) ümumi yığıncağının qərarı ilə
☐ onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
☐ qa-nun-la qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə
☒ onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə

396 İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- ☐ kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
☐ istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
☐ ixtisaslaşdırılmış, ixtisaslaşdırılmış, kombinəlanmış müəssisələrə
☒ ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə
☐ ixtisaslaşdırılmış, axınlı və fərdi müəssisələrə

397 Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- ☒ kiçik, orta və iri müəssisələrə
☐ kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
☐ xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
☐ kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
☐ axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

398 Müəssisənin istehsal quruluşu

- ☐ onun kapitalının strukturunu əks etdirir
☐ onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
☐ onun idarəetmə strukturudur
☒ onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlərini əks etdirir
☐ onun dövryyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir

399 Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- ☐ yaranan müəssisələrdən biri kreditorlara verilməklə öhdəliklər ödənilir
☐ mövcud öhdəliklər ləğv edilir
☐ onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir
☒ onun öhdəlikləri bö-lüş-türücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müəs-sisələrə keçir
☐ onun öhdəlikləri əmlakı hesabına ödənilir

400 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- ☐ Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- ☒ müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- ☐ müəssisə fəaliyyət göstərəkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

401 Müəssisə ləğv edilərkən hansı kreditorların tələbləri ilk növbədə ödənilir?

- ☐ Birinci növbədə qalan kreditorlar ilə hesablaşmalar aparılır
- ☐ Birinci növbədə müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ☐ Birinci növbədə işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəl-lif-lik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesab-laş-ma-lar apa-rılır
- ☒ Birinci növbədə ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyul-ma-sı ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödə-ni-lir
- ☐ Birinci növbədə büdcəyə məjburi ödənişlər üzrə borc ödə-ni-lir

402 Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☐ müəssisədə profil məhsulların istehsalını həyata keçirirlər
- ☒ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☐ köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☐ xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

403 Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- ☐ yardımçı sex
- ☐ əsas sex
- ☐ xidmətedici sex
- ☐ köməkçi sex
- ☒ sosial-məişət bölməsi

404 Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- ☐ müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- ☐ istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- ☐ istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- ☒ müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- ☐ istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları

405 Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- ☐ məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması tex-no-lo-gi-ya-sı
- ☒ müəssisənin nizamnamə fondu
- ☐ istehsalın həcmi
- ☐ istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səvi-yə-si
- ☐ məhsulun nomenklaturası

406 Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- ☐ müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi
- ☐ müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- ☐ bazarın yerli məhsul tutumu
- ☐ müəssisənin illik istehsal həcmi
- ☒ müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur

407 İstehsal prosesinə nə daxil deyil?

- ☒ tədavül prosesi

- ☐ təbii proseslər
- ☐ əsas əmək prosesi
- ☐ xidmətedici əmək prosesi
- ☐ köməkçi əmək prosesi

408 Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- ☐ normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır
- ☐ fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır
- ☐ fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır
- ☒ əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal proseslərinə ayrılır
- ☐ əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır

409 əməliyyatın taktı:

- ☐ müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- ☐ əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
- ☐ vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- ☒ materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- ☐ əməliyyata daxil olan materialların sayını özündə əks etdirir

410 əməliyyatın tempi:

- ☐ materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir
- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməlin kəmiyyətini əks etdirir
- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
- ☒ vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
- ☐ vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir

411 İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ fərdi, kütləvi, axınlı
- ☒ fərdi, seriyalı, kütləvi
- ☐ fərdi, dəstəli, axınlı
- ☐ fərdi, dəstəli, kütləvi
- ☐ dəstəli, kütləvi, seriyalı

412 İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

- ☐ dəstəli
- ☒ axınlı
- ☐ avtomatlaşdırılmış çevik istehsal
- ☐ dəstəli-fərdi
- ☐ fərdi

413 İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- ☒ fərdi, dəstəli, axınlı
- ☐ dəstəli, seriyalı, axınlı
- ☐ kütləvi, fərdi, seriyalı
- ☐ kütləvi, fərdi, axınlı
- ☐ dəstəli, fərdi, kütləvi

414 Müəssisənin sexli quruluşunda onun ilk əsas inzibati-istehsal vahidinə aiddir:

- ☐ idarəetmə aparatı
- ☐ istehsal sahəsi
- ☐ iş yeri
- ☒ sex

☐ briqada

415 Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- ☐ tara sexi
☐ təmir sexi
☐ alət sexi
☒ yığma sexi
☐ enerji sexi

416 İstehsal tsikli nədir?

- ☐ xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır
☒ xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır
☐ xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır
☐ xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdə olma vaxtıdır
☐ xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır

417 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- ☐ ahəngdarlıq prinsipi
☐ fasiləsizlik prinsipi
☐ mütnasiblik prinsipi
☒ bərabərlik prinsipi
☐ paralellik prinsipi;

418 əmək cisinin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ☐ qarışıq
☒ paralel
☐ ardıcıl-qarışıq
☐ paralel-qarışıq
☐ ardıcıl

419 Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir?

- ☐ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
☐ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
☒ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
☐ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
☐ iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

420 İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- ☐ istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;
☒ məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, sabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
☐ məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, sabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
☐ məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, sabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
☐ istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

421 İstehsal prosesinin təşkilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ istehsal prosesinin əməliyyatlara bölüşdürülməsi
- ☐ texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin səmərəli üsul və fəndlərinin müəyyən edilməsi
- ☐ məhsul buraxılışının ahəngdarlığını və birqərarlığını təmin etmək üçün iş yerləri arasında qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin təmin olunması
- ☐ sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi
- ☒ sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi

422 Vaxta görə əməliyyatların yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ☐ ardıcıl, fərdi və qarışıq formaları
- ☐ ahəngdar, paralel və qarışıq formaları
- ☐ ardıcıl, birqərarlı və qarışıq formaları
- ☐ ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları
- ☒ ardıcıl, paralel və qarışıq formaları

423 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır?

- ☐ mütnasiblik prinsipi
- ☐ fasiləsizlik prinsipi
- ☐ paralellik prinsipi
- ☒ ahəngdarlıq prinsipi
- ☐ bərabərlik prinsipi

424 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur?

- ☐ paralellik prinsipi
- ☐ fasiləsizlik prinsipi
- ☒ mütnasiblik prinsipi
- ☐ bərabərlik prinsipi
- ☐ ahəngdarlıq prinsipi

425 İstehsalın təşkilinin qarışıq forması xarakterizə olunur :

- ☒ materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- ☐ əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- ☐ xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- ☐ əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə
- ☐ əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

426 İstehsalın təşkilinin fərdi forması xarakterizə olunur:

- ☐ xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- ☐ əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- ☐ əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla
- ☐ materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- ☒ əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə

427 Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- ☒ məkan, zaman və funksional aspektlərdə
- ☐ universal, zaman və funksional aspektlərdə
- ☐ məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə
- ☐ universal, qarışıq və funksional aspektlərdə
- ☐ məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə

428 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- ☐ texnoloji maşın və avadanlıqların təmirinin təşkili
- ☐ alət təsərrüfatının təşkili
- ☐ əməyin təşkili
- ☒ istehsalın təşkili
- ☐ təchizatın təşkili

429 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

- ☐ ayrı-ayrın əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- ☐ istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi
- ☒ yalnız universal avadanlıqlardan istifadə
- ☐ istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- ☐ avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

430 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- ☐ bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi
- ☒ ayrı-ayrın əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- ☐ emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- ☐ eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi
- ☐ bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı

431 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- ☐ istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması
- ☐ ayrı-ayrın əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- ☐ avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi
- ☐ emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- ☒ istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması

432 Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- ☒ məhsulun fondtutumunun azaldılması
- ☐ növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi
- ☐ texnologiyanın təkmilləşdirilməsi
- ☐ nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnolocı əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi
- ☐ təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi

433 İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- ☒ sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- ☐ əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
- ☐ dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri
- ☐ əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri
- ☐ mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri

434 Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkimə əmsalı bərabərdir:

- ☐ 11 – 20
- ☐ 10-15
- ☐ 16 -20
- ☐ 1 – 10
- ☒ 21 – 40

435 Təhkimə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
- ☒ vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnolocı əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi

- ☐ vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan vaxt vahidi ərzində qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi
- ☐ birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
- ☐ iş yerlərinin vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi

436 əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

- ☐ dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasili kimi.
- ☐ dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərarası daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi
- ☒ dəstədəki detalların sayı ilə bütün əməliyyatlar üzrə bir detalın emalına sərf edilən vaxtın hasili kimi
- ☐ dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtın cəmi kimi
- ☐ dəstədəki detalların daşınması üçün sərf olunan vaxtın ölçülməsi kimi

437 İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- ☐ düzxətli forma
- ☐ texnoloci forma
- ☐ predmet forması
- ☒ analitik forma
- ☐ fərdi forma

438 Dəstəli istehsalda ehtiyat məmulatın həcmi:

- ☐ məmulatlara günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- ☐ məmulatlara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- ☐ məmulatlara günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur
- ☐ məmulatlara günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- ☒ məmulatlara orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

439 Dövriyyə ehtiyat məmulatı nə vaxt yaradılır?

- ☐ zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır
- ☒ bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır
- ☐ ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələri-ndə istehsalın həcmnin artırılması üçün yaradılır
- ☐ bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır
- ☐ iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır

440 İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- ☐ satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
- ☐ müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- ☒ bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur
- ☐ məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- ☐ kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir

441 Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ☐ mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ☐ fəhlələr kateqoriyasına
- ☒ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ☐ qulluqçular kateqoriyasına
- ☐ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

442 Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ☐ mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ☐ fəhlələr kateqoriyasına

- ☐ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ☒ qulluqçular kateqoriyasına
- ☐ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

443 Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ☐ mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ☐ fəhlələr kateqoriyasına
- ☐ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ☒ qulluqçular kateqoriyasına
- ☐ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

444 Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ☐ mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ☐ mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ☐ qulluqçular kateqoriyasına
- ☒ kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- ☐ fəhlələr kateqoriyasına

445 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- ☐ 6
- ☐ 5
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☒ 4

446 əməyin ödənişinin işəmuzd forması olan mütərəqqi işəmuzd əmək haqqı sistemində:

- ☒ normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- ☐ fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- ☐ işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- ☐ əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır
- ☐ birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

447 əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- ☒ mükafatlı vaxtamuzd
- ☐ birbaşa vaxtamuzd
- ☐ dolaylı vaxtamuzd
- ☐ mütərəqqi vaxtamuzd
- ☐ akord sistemi

448 əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- ☐ mükafatlı işəmuzd
- ☐ birbaşa işəmuzd
- ☐ dolaylı işəmuzd
- ☐ mütərəqqi işəmuzd
- ☒ intensiv işəmuzd

449 əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- ☐ iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- ☐ tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- ☐ işçilərin mükafatlandırılması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi
- ☒ tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı

- ☐ əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər

450 əmək haqqı nədir?

- ☐ vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- ☒ iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- ☐ müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- ☐ işgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- ☐ işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait

451 Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- ☐ mütəxəssislər
- ☐ köməkçi fəhlələr
- ☐ mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- ☐ əsas fəhlələr
- ☒ mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri

452 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- ☒ heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- ☐ əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- ☐ köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- ☐ heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
- ☐ mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

453 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- ☐ təmir işini həyata keçirənlər
- ☐ xammal və hazır məhsulu nəql edənlər
- ☐ məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- ☒ müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- ☐ əmək predmetini emal edənlər

454 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- ☒ 4
- ☐ 5
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☐ 6

455 İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?

- ☐ mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
- ☒ fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- ☐ sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- ☐ menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar
- ☐ baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

456 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- ☒ sadələşdirilmiş işəmuзд
- ☐ dolaylı işəmuзд
- ☐ mükafatlı işəmuзд
- ☐ birbaşa işəmuзд
- ☐ mütərəqqi işəmuзд

457 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- ☐ dəyər göstəriciləri
- ☐ natural göstəricilər
- ☒ texnolojilik göstəriciləri
- ☐ şərti-natural göstəricilər
- ☐ əmək göstəriciləri

458 Vaxt norması nədir?

- ☐ qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- ☐ fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür
- ☐ müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ☐ əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
- ☒ məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır

459 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- ☒ istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi
- ☐ peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı
- ☐ əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslandırmağı
- ☐ istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tu-tu-mu-nu müəyyən etməyi
- ☐ əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi

460 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- ☐ əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- ☐ kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- ☐ kadrların seçilməsi
- ☒ əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- ☐ əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması

461 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- ☐ göstərilən xidmətin həcminə görə
- ☒ faktiki iş vaxtına görə
- ☐ təqvim vaxtına görə
- ☐ hazırlanmış məmulatın sayına görə
- ☐ materialtutumuna görə

462 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- ☒ mənzuniyyət vaxtı
- ☐ iş yerinə xidmət vaxtı
- ☐ hazırlıq-tamamlama vaxtı
- ☐ əsas vaxt
- ☐ köməkçi vaxt

463 Vaxt norması nədir?

- ☐ əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- ☐ vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- ☒ məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- ☐ növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- ☐ verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün iş çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

464 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- ☒ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- ☐ müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- ☐ intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- ☐ analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- ☐ fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması

465 əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- ☐ hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- ☒ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- ☐ məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri

466 Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- ☐ istehsal xərcləri azaldılsın
- ☐ əmək məhsuldarlığı artsın
- ☐ rentabellik yüksəlsin
- ☒ əmək haqqı yüksəldilsin
- ☐ kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın

467 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
- ☒ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- ☐ işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi

468 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- ☐ sexin, istehsal sahəsinin, ayrı-ayrı iş yerlərinin istehsal proqramlarını hesablamağı
- ☐ əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən etməyi
- ☐ zəruri avadanlıqların miqdarını müəyyən etməyi
- ☒ avadanlıqların mexaniki gücünü müəyyən etməyi
- ☐ yeni texnikanın tətbiqi səmərəliliyini qiymətləndirməyi

469 əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan akkord işəmuзд əmək haqqı sistemində:

- ☒ əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır
- ☐ normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- ☐ fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- ☐ birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- ☐ işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır

470 əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan mükafatlı işəmuзд əmək haqqı sistemində:

- ☐ normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- ☐ fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- ☐ əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır
- ☐ işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- ☒ birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

471 İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- ☐ müəyyən müddət ərzində briqada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə işlərin plan ölçüsüdür
- ☐ müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ☐ rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ☐ məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür
- ☒ fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

472 Növbədaxili iş vaxtı itkilərinə aiddir:

- ☐ üzürsüz səbəbdən işdə olmama
- ☐ müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama
- ☐ xəstəlik üxəndən boşdayanma
- ☒ materialın emal üçün gecikməsi
- ☐ bütün günü boşdayanma

473 Kadr axıcılığının motivlərinə aid deyil:

- ☒ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi
- ☐ işin mövsumluluğu olması
- ☐ əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
- ☐ ixtisasın artırılması imkanlarının yoxluğu
- ☐ xidməti vəzifə üzrə inkişaf imkanlarının yoxluğu

474 Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolaylı işəməz formasiından istifadə olunur?

- ☐ rəhbərlər
- ☐ mütəxəssislər
- ☒ köməkçi fəhlələr
- ☐ əsas fəhlələr
- ☐ xidmətçilər

475 əməyin ödənilməsinin işəməz formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- ☐ materiallardan israfçılıqla istifadə olunması
- ☐ texnoloji qaydaların pozulması
- ☐ avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- ☐ əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- ☒ görülmə işlərin dəqiq hesablanmasının mümkünliyi

476 əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- ☐ fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- ☐ işin xarakteri
- ☐ əmək bazarının konyukturasi
- ☐ dövlətin sosial siyasəti
- ☒ müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı

477 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- ☒ işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- ☐ yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi

478 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ☐ mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və məənvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması
- ☐ yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- ☒ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

479 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ☒ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- ☐ mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili

480 əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- ☒ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ əməyin stimullaşdırılması
- ☐ kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- ☐ işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- ☐ işçilərin işə qəbul olunması

481 Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- ☐ istehsal proqramı üzrə məmullatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- ☒ bir məmullatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmullatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- ☐ bir məmullatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- ☐ bir məmullatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmullatların sayına vururlar
- ☐ bir məmullatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmullatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar

482 İstehsal gücü nədir?

- ☐ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- ☐ müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- ☐ müəssisənin bazardakı payıdır
- ☐ müəssisənin illik istehsal həcmi
- ☒ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir

483 Müəssisəsinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- ☒ Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- ☐ Binalar
- ☐ Zavoddaxili su kəmərləri
- ☐ Nəqliyyat vasitələri
- ☐ Səxdə qurulmuş avadanlıq

484 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- ☐ avadanlıq satıldıqda
- ☐ avadanlıq yeni alınanda
- ☒ avadanlıq fiziki köhnəyə
- ☐ avadanlıqların yerini dəyişdikdə
- ☐ avadanlıqların yerləşdirilməsində

485 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- ☐ istehsalın inkişafı fondundan
- ☒ təmir fondundan
- ☐ nizamnamə fondundan
- ☐ ehtiyat fondundan
- ☐ amortizasiya fondundan

486 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- ☐ əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- ☒ aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər
- ☐ əsas fondların dəyərindəki artım
- ☐ mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- ☐ əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi

487 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- ☐ fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- ☒ fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- ☐ texniki, mənəvi, sosial, siyasi
- ☐ mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi
- ☐ texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi

488 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- ☐ işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- ☐ ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- ☐ qalıq və satış dəyərinə görə
- ☒ ilkin və bərpa dəyərinə görə
- ☐ köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

489 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- ☐ nəqliyyat vasitəsi
- ☐ bina
- ☐ dəzgah
- ☒ məmulat
- ☐ qurğu

490 İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- ☒ ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- ☐ aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- ☐ əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- ☐ texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti
- ☐ binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti

491 İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ☐ qurğu və materiallar
- ☒ bina və nəqliyyat vasitələri
- ☐ ötürücü mexanizmlər və tara materialları

- ☐ binalar və yanacaq ehtiyatları
- ☐ nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları

492 İstehsalın əsas fondları nədir?

- ☐ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- ☒ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliyəridir
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

493 Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

- ☐ texniki köhnəlmə
- ☐ iqtisadi köhnəlmə
- ☒ mənəvi köhnəlmə
- ☐ fiziki köhnəlmə
- ☐ sosial köhnəlmə

494 Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir?

- ☒ istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avadanlıqların dəyəri
- ☐ yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri
- ☐ istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avadanlıqların dəyəri
- ☐ təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avadanlıqların dəyəri
- ☐ quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri

495 əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

- ☐ ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı
- ☐ köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı
- ☒ artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı
- ☐ növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı
- ☐ inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı

496 Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir?

- ☐ ləğv olunma dəyərinə görə
- ☐ qalıq dəyərinə görə
- ☒ ilkin dəyərinə görə
- ☐ bərpa və qalıq dəyərinə görə
- ☐ ilkin və qalıq dəyərinə görə

497 Yanacaq sənayesinin (neftçixarma sənayesinin) istehsal əsas fondlarının tərkibində qurğular və ötürücü mexanizmlərin xüsusi çəkisi təqribən neçə faiz olur?

- ☒ 60 faiz
- ☐ 50 faiz
- ☐ 70 faiz
- ☐ 30 faiz
- ☐ 40 faiz

498 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- ☐ ümumzavod xərcləri

- ☐ dövretmə əmsalı
- ☐ amortizasiya norması
- ☒ avadanlıqların məhsuldarlığı
- ☐ məhsulun əməktutumu

499 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- ☐ əsas fondların rentabelliği
- ☒ növbəlilik əmsalı
- ☐ fondverimi
- ☐ istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- ☐ avadanlıqlardan istifadə əmsalı

500 Müəssisə 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu müəssisənin hansı fonduna aiddir?

- ☒ əsas fondlara
- ☐ nizamnamə fonduna
- ☐ dövriyyə fondlarına
- ☐ ehtiyat fonduna
- ☐ amortizasiya fonduna

501 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət-lən-dirilməsinin dəyər gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- ☒ amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəyyən etmək
- ☐ istehsal gücün-dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşır-q-ları müəyyən etmək
- ☐ istehsal gücünü müəyyən-ləş-dir-mək
- ☐ avadanlıq balansını tərtib etmək
- ☐ əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

502 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət-lən-dirilməsinin natural gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- ☐ avadanlıq balansını tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- ☐ əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəyyən etmək
- ☐ kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək
- ☐ istehsal gücün-dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşır-q-ları və fondtutumunu müəyyən etmək
- ☒ əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

503 Müəssisənin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- ☒ kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- ☐ istehsal edilən məhsulun mürək-kəblik dərəcəsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

504 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmninə nisbəti kimi

505 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- ☒ fondverimi və növbəlilik əmsalı
- ☐ fondverimi və köhnəlmə müddəti

- ☐ iqtisadi və sosial
- ☐ əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- ☐ fondtutumu və təzələnmə əmsalı

506 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- ☐ 15 faizədək
- ☐ 7 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☒ 25 faizədək
- ☐ 10 faizədək

507 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi ünsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- ☐ 15 faizədək
- ☐ 7 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☐ 25 faizədək
- ☒ 10 faizədək

508 İnsan orqanizminə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- ☐ mənəvi
- ☐ iqtisadi
- ☒ sosial
- ☐ fiziki
- ☐ ictimai

509 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir

- ☐ 15 faizədək
- ☒ 7 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☐ 25 faizədək
- ☐ 10 faizədək

510 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 15 %
- ☐ 16,1 %
- ☒ 26,3%
- ☐ 30%
- ☐ 14,1 %

511 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 31,88 %
- ☐ 73,8 %
- ☐ 6,1 %
- ☒ 37,68 %
- ☐ 40 %

512 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda

əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 6,37 %
- ☐ 2,9 %
- ☐ 10,2%
- ☐ 22 %
- ☒ 19,02 %

513 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ☒ 30,65 %
- ☐ 35 %
- ☐ 9,7 %
- ☐ 16,35 %
- ☐ 20,8 %

514 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 12,2 %
- ☒ 35 %
- ☐ 9,7 %
- ☐ 16,3 %
- ☐ 18,2 %

515 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 440 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 48,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ☒ 11 %
- ☐ 10,5 %
- ☐ 5,2 %
- ☐ 5,6 %
- ☐ 11,5 %

516 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 680 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 15 %
- ☐ 21,25 %
- ☐ 11,5 %
- ☐ 11,7 %
- ☒ 25 %

517 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- ☐ müəssisənin rəqabətqabiliyyətlik səviyyəsi yüksəlir
- ☒ əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır
- ☐ müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır
- ☐ müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir
- ☐ istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır

518 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ☐ 15 %
- ☐ 100 %

- ☐ 23,07 %
☐ 37,5 %
☒ 60 %

519 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- ☒ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
☐ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
☐ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
☐ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

520 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- ☒ 25 %
☐ 50 %
☐ 10 %
☐ 16,7 %
☐ 40 %

521 əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
☐ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
☒ baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

522 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- ☐ amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi
☐ amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
☐ amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
☐ əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi
☒ amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi

523 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
☐ əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi
☐ əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
☒ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərinə nisbəti kimi
☐ əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərinə nisbəti kimi

524 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- ☐ müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
☒ avadanlıqların yaş strukturu
☐ işçilərin sayı
☐ kadrların strukturu
☐ müəssisənin ölçüsü

525 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- ☒ investisiya qoyuluşlarının texnoloji quruluşu
☐ istehsalın ölçüsü
☐ işçilərin sayı

- ☐ müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- ☐ müəssisənin ölçüsü

526 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- ☐ müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- ☒ istehsal əsas fondlarının təzlənməsi və sıradan çıxmasının nisbəti
- ☐ işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- ☐ işçilərin sayı
- ☐ təqvim vaxt fondu

527 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisələrdə maşın və avadanlıqların texnoloji strukturunun optimallığına təsir göstərir?

- ☐ təqvim vaxt fondu
- ☐ işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- ☐ işçilərin sayı
- ☒ istehsal texnologiyası
- ☐ maşın və avadanlıqların ilkin dəyəri

528 Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil?

- ☒ cari vaxt fondu
- ☐ plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu
- ☐ rejim vaxt fondu
- ☐ təqvim vaxt fondu
- ☐ faktiki işlənmiş vaxt fondu

529 İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir?

- ☐ istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır
- ☒ mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
- ☐ mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasıdır
- ☐ istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
- ☐ mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasıdır

530 Texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin gücü əsasında istehsal gücü necə hesablanır?

- ☐ texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilinin texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsala nisbəti kimi
- ☒ texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- ☐ texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- ☐ avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalının hasili kimi
- ☐ texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasili kimi

531 Müəssisələrdə amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- ☒ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla
- ☐ müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərindən əsas fondların ilkin dəyərindən nisbəti kimi
- ☐ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərindən nisbəti kimi
- ☐ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərindən hasili kimi
- ☐ müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərindən cəmi kimi

532 Amortizasiya norması necə hesablanır?

- ☐ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə cəminə nisbəti kimi
- ☒ əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə hasilinə nisbəti kimi

533 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- ☐ istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- ☐ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi
- ☒ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi

534 əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- ☒ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- ☐ məhsulun həcmnin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi
- ☐ əmək məhsudarlığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- ☐ fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

535 Müəssisədə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil:

- ☐ material emalının sürətinin artırılması
- ☐ avadanlığın birdəfəlik yükünün artırılması
- ☐ istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və mün-təzəm, boş-da-yan-ma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərdə getməsinə tə-min edilməsi
- ☒ avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc-hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi
- ☐ xammal və materialları istehsal hazırlamaqla, onların key-fi-yətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi

536 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- ☐ növbəlilik əmsalının artırılması
- ☐ avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- ☒ xammal və materialların key-fi-yətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsinin təmin etməklə
- ☐ il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması
- ☐ avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması

537 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- ☐ avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məh-sul-darlıq norması
- ☐ istehsal mey-dan-ça-larının sahəsi
- ☐ avadanlığın vaxt fondu
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayı
- ☒ avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi

538 əsas fondların sıradan çıxma və yeniləşmə əmsalının yüksək olması göstərir ki,

- ☐ əsas fondlardan istifadə səmərəliliyi yüksəkdir
- ☐ əsas fondlar sürətlə könəlir
- ☐ fondverimi artır
- ☒ müəssisədə yenidənqurma işləri aparılır

- ☐ əsas fondların amortizasiyası artır

539 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmsalı:

- ☐ əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir
☐ əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
☒ əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
☐ fondlasılahlılığın artmasını göstərir
☐ əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir

540 əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- ☒ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti
☐ bərpa dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
☐ ilkin dəyər əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti

541 Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- ☒ avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi
☐ gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
☐ avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi
☐ avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasilı kimi
☐ avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi

542 Hazır məhsul:

- ☐ əsas fondlara aiddir
☐ normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
☐ istehsal ehtiyatlarına aiddir
☒ normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir
☐ normalaşdırılan dövryyə fondlara aiddir

543 Müəssisədə bitməmiş istehsalatı aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☒ istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.
☐ əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
☐ hazır məhsulun dəyəri
☐ istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunəsinin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;

544 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- ☐ hazırkı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
☐ hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər;
☐ hazırkı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
☐ gələcəkdə çəkilmiş, lakin hazırkı dövrdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
☒ hazırkı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məhsulun maya dəyərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;

545 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- ☐ tara və tara materialları
☒ yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
☐ xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar
☐ köməkçi materiallar
☐ alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tez köhnələn əşyalar

546 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin tədavül fondlarına aid deyil?

- ☐ debitor borcları
- ☒ az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- ☐ yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- ☐ pul vəsaitləri
- ☐ anbardakı hazır məhsul

547 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- ☒ pul vəsaitləri
- ☐ hazır məhsul
- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☐ bitməmiş ehtiyatlar
- ☐ gələcək dövrün xərcləri

548 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- ☐ texnoloji itkilər
- ☐ texnoloji tullantılar
- ☒ təchizat itkiləri
- ☐ texniki-təşkilati itkilər
- ☐ xalis məsrəf

549 Müəssisədə materiallardan ehtiyat növləri hansılardır?

- ☐ istehsal, satış, xidmət, cari
- ☐ cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- ☐ uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
- ☒ cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü
- ☐ cari, istehsal, satış, sığorta

550 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- ☐ pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- ☐ gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
- ☐ dövrüyyə fondları və əsas fondlar
- ☒ dövriyyə fondları və tədavül fondları
- ☐ istehsal ehtiyatları və qurğuları

551 Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- ☐ gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- ☐ pul vəsaitləri, azqiymətli tez köhnələn əşyalar, debitor borcları
- ☐ tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- ☐ yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- ☒ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

552 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- ☐ istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☒ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- ☐ öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

553 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı materialdan konkret texniki parametrləri göstərməklə hesablanır?

- ☐ fərdi məsrəf norması
- ☐ qrup məsrəf norması
- ☒ müfəssəl məsrəf norması
- ☐ iriləşdirilmiş məsrəf norması
- ☐ perspektiv məsrəf norması

554 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı adda bir material növündən maksimum yol verilə bilən məsrəf həddini nəzərdə tutur?

- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☐ qrup məsrəf norması
- ☒ iriləşdirilmiş məsrəf norması
- ☐ fərdi məsrəf norması
- ☐ müfəssəl məsrəf norması

555 Maddi resursların təfəssilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- ☐ perspektiv və müfəssəl normalar
- ☐ qrup və iriləşdirilmiş normalar
- ☐ iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- ☐ müfəssəl və qrup normaları
- ☒ iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar

556 İstehsal müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri döviyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- ☐ 20
- ☐ 25
- ☐ 10
- ☒ 5
- ☐ 15

557 Döviyyə vəsaitlərinin bir döviyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ döviyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- ☒ dövrdəki günlərin sayının dövr-et-mə əmsalına nisbəti kimi;
- ☐ topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin döviyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqına nisbəti kimi;
- ☐ döviyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

558 Aşağıdakılardan amillərdən hansı döviyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- ☒ istehsal tsiklinin uzunluğu
- ☐ işçilərin sayı
- ☐ əsas fondların orta illik dəyəri
- ☐ mənfəətin həcmi
- ☐ işçilərin axını

559 İki məhsul göndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- ☐ müəssisədaxili ehtiyat
- ☐ mövsümü ehtiyat
- ☐ sığorta ehtiyatı
- ☒ cari ehtiyat
- ☐ hazırlıq ehtiyatı

560 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- ☒ istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun məyədəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- ☐ istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yeniləşmə əmsalından və məhsulun məyədəyərindən
- ☐ istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- ☐ istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan
- ☐ istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun məyədəyərindən və əməyin təşkilindən

561 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- ☐ xammal və yanacaq, material və dəstəşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- ☐ dəstəşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- ☐ xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstəşdirici məmulatlar
- ☒ təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
- ☐ xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf

562 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- ☐ topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- ☐ istehsal edmiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

563 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə fondlarının həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ☒ topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının topdansaş qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

564 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan faktiki istifadə əmsalı neçə olmuşdur?

- ☐ 2,58
- ☒ 0,8
- ☐ 0,75
- ☐ 1,25
- ☐ 1,33

565 Hansı məsrəf norması konstruktor-texnoloji sənədlər və aparılmış xüsusi laboratoriya tədqiqatı əsasında planlaşdırılmış təşkilati-texniki tədbirlərin həyata keçirilməsi müddəti nəzərə alınmaqla konkret müəssisənin məhsulu üçün işlənib hazırlanır?

- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☐ müfəssəl məsrəf norması
- ☐ qrup məsrəf norması
- ☐ iriləşdirilmiş məsrəf norması
- ☒ fərdi məsrəf norması

566 Hansı məsrəf norması eyni tipdən, lakin bir şirkətin (və ya firmanın) müxtəlif müəssisələri tərəfindən istehsal olunan məhsullar üçün işlənir?

- ☒ qrup məsrəf norması
- ☐ müfəssəl məsrəf norması
- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☐ fərdi məsrəf norması
- ☐ iriləşdirilmiş məsrəf norması

567 Hansı məsrəf norması il üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların plan maya dəyərinin kalkulyasiyasında istifadə olunur?

- ☐ fərdi məsrəf norması
- ☐ perspektiv məsrəf norması
- ☐ müfəssəl məsrəf norması
- ☒ illik məsrəf norması
- ☐ iriləşdirilmiş məsrəf norması

568 Müxtəlif istehsal müəssisələrində dövriyyə fondlarının ümumi dəyərində bitməmiş istehsalın payı aşağıdakı hansı amillə əlaqədar deyil?

- ☐ istehsalın fasiləli və fasiləsizliyi ilə
- ☐ istehsal tsiklərinin müxtəlif orta davamiyyəti ilə
- ☒ maşın və avadanlıqların dəyəri ilə
- ☐ istehsal tipi ilə
- ☐ avadanlıqların növbəlilik əmsalı ilə

569 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- ☒ reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- ☐ istehsal tsiklinin uzunluğundan
- ☐ məhsulun maya dəyərindən
- ☐ istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- ☐ istehsal olunan məhsulun həcmindən

570 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- ☒ 0,2;
- ☐ 0,1;
- ☐ 0,3;
- ☐ 0,6.
- ☐ 0,4;

571 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- ☐ 2,4;
- ☐ 12.
- ☐ 6;
- ☐ 4;
- ☒ 4,8;

572 Böyük miqdarda və müntəzəm istifadə olunan köməkçi materiallara avans edilmiş dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ☒ xammal və əsas materiallar üzrə hesablanılan qaydada hesablanır;
- ☐ cari, sığorta və hazırlıq ehtiyatı kimi hesablanır;
- ☐ analitik mə-todla, keçmiş illərin məlumatları əsasında hesablanır;
- ☐ bitməmiş istehsal üzrə hesablandığı kimi hesablanır.

- ☐ gələcək dövrün xərclər üzrə hesablandığı kimi hesablanır;

573 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcmində hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ istehsal tsiklinin uzunluğu;
☐ istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi;
☒ debitor borclərinin həcmi və tərkibi;
☐ məhsulun maya dəyəri;
☐ istehsal prosesində xərclərin artma xarakteri.

574 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ fərdi və kütləvi normalar
☐ perspektiv və müfəssəl normalar
☐ kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
☐ müfəssəl və fərdi normalar
☒ fərdi və qrup normaları

575 Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- ☐ sövdələşmə
☐ möhtəkirlik
☐ əmək haqqının ödənilməsi
☐ xəbərdarlıq
☒ cərimələr

576 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan qənaət neçə faiz olmuşdur?

- ☐ 2,6 %
☒ 6,6 %
☐ 5,6 %
☐ 4,6 %
☐ 3,6 %

577 Xərclərin qeyri-bərabər artımı üçün istehsal tsiklinin müddəti üzrə xərclərin çoxalma əmsalı necə hesablanır?

- ☒ bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyərinin məmulatların istehsal maya dəyərində nisbəti kimi
☐ bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərində fərqi kimi
☐ məmulatların istehsal maya dəyərində bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyərində nisbəti kimi
☐ bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərində cəmi kimi
☐ bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərində hasili kimi

578 Bitməmiş istehsalda dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ☒ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasili kimi
☐ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının cəmi kimi
☐ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərə nisbəti kimi
☐ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
☐ istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu ilə məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərin cəminin xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi

579 Hazır məhsula dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ☐ istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışının hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasına nisbəti kimi

- ☐ istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının cəmi kimi
- ☒ istehsal maya dəyəri ifadəsində əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı və hazır məhsulun günlük ehtiyat normasının hasili kimi
- ☐ hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışına nisbəti kimi
- ☐ istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının fərqi kimi

580 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

- ☐ məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- ☐ məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmnin cəmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
- ☐ məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- ☐ məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi
- ☒ məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmnin hasilindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi

581 Texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləği hansı maya dəyərində bərabərdir?

- ☐ kommersiya maya dəyəri;
- ☐ tam maya dəyəri
- ☐ istehsal maya dəyəri;
- ☐ sex maya dəyəri
- ☒ texnoloji maya dəyəri;

582 əsaslı xərclərə nə aiddir?

- ☐ material xərcləri.
- ☒ əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər;
- ☐ köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
- ☐ əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
- ☐ menecerlərin əmək haqqı xərcləri;

583 Məhsulun maya dəyərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi;
- ☐ müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi.
- ☐ müəssisənin mənfəətində maya dəyərinin xüsusi çəkisi;
- ☒ məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi;
- ☐ müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərinin xüsusi çəkisi;

584 İstehsalın həcmindən aslı olaraq xərclər necə qruplaşdırılır?

- ☐ sadə və kompleks xərclər;
- ☐ qeyri-müstəqim və zavod xərcləri;
- ☒ müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər;
- ☐ müstəqim və sex xərcləri;
- ☐ sex və zavod xərcləri;

585 Zərərsizlik həddi nədir?

- ☐ məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinə kiçik olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- ☐ məhsul satışından mədaxilin məhsulun texnoloji maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir.
- ☐ məhsul satışından mədaxilin məhsulun sex maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- ☒ məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- ☐ məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinə çox olduğu istehsalın həcmi göstərir;

586 Müəssisədə maya dəyərinin idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- ☐ hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyəsinin müəyyənəşdirilməsi
- ☐ faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- ☐ əmtəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərinin formalaşdırılması
- ☒ digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək
- ☐ maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması

587 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- ☐ xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
- ☐ material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- ☐ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- ☒ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- ☐ material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyacları ayırmalar və sair xərclər

588 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- ☐ əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- ☐ müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı
- ☒ əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- ☐ təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı
- ☐ müəssisə direktorunun əmək haqqı

589 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- ☐ əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
- ☒ əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- ☐ satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri
- ☐ əsas xammal və material xərclər
- ☐ texnoloji ehtiyajlar üçün yanacaq xərcləri

590 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- ☐ əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə
- ☐ ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- ☐ amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə
- ☒ konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə
- ☐ əmtəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə

591 Kompleks xərclərə hansı xərclər aiddir?

- ☐ texnoloji məqsədlər üçün yanacağa çəkilən xərclər
- ☒ ümumi sex xərcləri
- ☐ əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- ☐ xammal və əsas materiallara xərclər
- ☐ texnoloji avadanlıqların amortizasiyası

592 Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- ☒ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- ☐ texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər
- ☐ köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- ☐ əsas fəhlələrin əmək haqqı
- ☐ əsas və köməkçi materiallar

593 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ planlaşdırılan səviyyədə mənfəəti və tələbi təmin etməyə imkan verən bir məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
- ☐ zərərsizlik həddinin tapılması
- ☐ planlaşdırılmış mənfəəti əldə etmək üçün məhsulun satış həcmünün müəyyən olunması
- ☒ işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- ☐ ən səmərəli istehsal texnologiyasının seçilməsi

594 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aiddir?

- ☐ avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ müəssisənin təşkilati-hüquqi formasının müəyyən edilməsi
- ☐ planlaşdırılmış mənfəətin bölgüsünün müəyyən olunması
- ☐ işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- ☒ optimal istehsal planının qəbulu

595 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- ☒ əmtəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
- ☐ istehsal xərcləri smetəsi
- ☐ bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərinin kalkulyasiyası
- ☐ əmtəlik məhsulun maya dəyəri
- ☐ əmtəlik məhsulun maya dəyərinin və əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar

596 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- ☒ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- ☐ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- ☐ xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri
- ☐ qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
- ☐ icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri

597 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi sex maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- ☐ istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ☐ xammal, material, yarımfabrikat və dəstləşdirici məmulatlara sərf edilən xərclər
- ☒ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- ☐ ümum sex xərcləri
- ☐ texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmalar

598 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlərin həlli üçün zəruri deyil:

- ☐ işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- ☐ məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək
- ☐ qiymətin əmələgəlməsi
- ☒ müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq
- ☐ marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu

599 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə maya dəyərinin idarəedilməsi prosesinə aid olunmur?

- ☐ məhsulun maya dəyərinin təhlili
- ☐ məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiyası
- ☐ maya dəyərinin proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması
- ☒ məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ maya dəyərinin aşağı salınması yollarının müəyyən olunması

600 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- ☐ məhsulun əməktutumunu göstərir
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir
- ☐ işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərinin azalmasını göstərir
- ☒ məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin xüsusi çəkisidir
- ☐ müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir

601 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- ☐ əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir
- ☒ məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının xüsusi çəkisidir
- ☐ məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir
- ☐ əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun maya dəyərinə nisbətini göstərir
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir

602 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- ☐ müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- ☒ məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir
- ☐ məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir
- ☐ müəssisədə anbarların hazır məhsulutma qabiliyyətidir
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir

603 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi istehsal maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- ☒ məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- ☐ ümum sex xərcləri
- ☐ əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər
- ☐ istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ☐ texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları

604 Müəssisənin idarə edilməsi xərcləri hansı növ xərc maddəsinə daxildir?

- ☐ istehsaldankənar xərclərə
- ☐ texnoloji maya dəyərinə
- ☐ sex maya dəyərinə
- ☒ ümumzavod xərclərinə
- ☐ ümum sex xərclərinə

605 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- ☐ ümumzavod xərcləri
- ☐ ümum sex xərcləri
- ☐ sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını
- ☒ istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı
- ☐ müəssisənin idarə edilməsi xərcləri

606 Müəssisədə istehsal xərcləri smetası:

- ☒ istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir
- ☐ kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir
- ☐ sex maya dəyərini hesablamaq üçün tərtib edilir
- ☐ istehsaldankənar xərcləri əhatə edir
- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir

607 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- ☐ müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması

- ☒ müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması
- ☐ müəssisədə istehsaləndənkənar xərclərinin azaldılması
- ☐ müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- ☐ müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması

608 Müəssisədə istehsal prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq mayaya dəyəri hansı formalarda uçota alınır?

- ☐ dəyərin çıxılması, dəyərin toplanması, eksperimental formalarda
- ☐ analitik, statistik və qarışıq formalarda
- ☐ statistik müşahidə, müqayisəli təhlil və qarışıq formalarda
- ☐ inzibati, iqtisadi, statistik formalarda
- ☒ proses üzrə, sifariş üzrə və qarışıq formalarda

609 Müəssisədə istehsal həcmının zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- ☒ müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqə bölməklə
- ☐ müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə
- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə
- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə

610 Hansı məqsədlə xərclər şərti-dəyişən və şərti sabit xərclərə bölürlər?

- ☐ müəssisədə istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək üçün
- ☐ mənfəətin həcmi proqnozlaşdırmaq üçün
- ☐ sex, istehsal və tam maya dəyərini müəyyən etmək üçün
- ☒ müəssisədə istehsal həcmi zərərsizlik həddini müəyyən etmək üçün
- ☐ müəssisədə istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün

611 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- ☐ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☒ müəssisədə məhsulun həcmi artırılması
- ☐ müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması

612 Maya dəyərinin aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müstəqim xərcdir

- ☐ ümum sex xərcləri
- ☐ ümumi zavod xərcləri
- ☐ inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- ☐ sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- ☒ texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

613 əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərdən hansının təsiri altında olmur?

- ☐ məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət
- ☒ müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi
- ☐ buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
- ☐ məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi
- ☐ material resurslarına qiymətin dəyişməsi

614 Məhsulun maya dəyəri:

- ☐ rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmu-sunu əks etdirir
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
- ☒ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-sunu əks etdirir
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir

615 Xərclərin proses üzrə uçotu metodundan istifadə etməklə məhsulun maya dəyərinin hesablanması aşağıdakı hansı mərhələdən keçmir?

- ☐ şərti vahidlərdə buraxılışın həcmnin müəyyən edilməsi
- ☐ natural ifadədə buraxılışın həcmnin hesablanması
- ☐ şərti məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- ☒ istehsal tsiklinin tərkibinin müəyyən edilməsi
- ☐ ümumi məhsulun istehsalına çəkilmiş xərclərin hesablanması

616 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ☐ ümumi milli məhsul
- ☐ səmərə
- ☐ milli gəlir
- ☒ səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- ☐ istehsala sərf olunan məsrəflər

617 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- ☐ xərc göstəricisidir
- ☒ nisbi göstəricidir
- ☐ mütləq göstəricidir
- ☐ həcm göstəricisidir
- ☐ ölçüyə gəlməyən göstəricidir

618 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- ☒ mütləq göstəricidir
- ☐ nisbi göstəricidir
- ☐ xərc göstəricisidir
- ☐ faiz göstəricisidir
- ☐ müqayisəli göstəricidir

619 İqtisadi səmərə nədir?

- ☐ Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- ☒ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

620 Mütləq səmərəlilik nədir?

- ☐ əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- ☐ əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- ☒ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir

621 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir
☐ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
☒ variantlar üzrə cari xərclərin fərqlərinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqlərinə nisbətidir
☐ səmərəliliyin orta göstəricisidir
☐ istehsalat xərclərindən istifadə göstəricisidir

622 Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- ☐ müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir
☐ layihə variantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir
☐ layihə variantları üzrə sərf ediləcək investisiyanın həcmi hesablamq üçün tətbiq edilir
☒ layihə variantlarından ən sərfəsinin seçilməsi məqsədilə hesablanılır və tətbiq edilir
☐ layihə variantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tətbiq edilir

623 Müəssisələrdə əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəricisi kimi istifadə edilən rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasili kimi
☒ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
☐ illik mənfəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan dövrəyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
☐ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsas fondlara nisbəti kimi
☐ illik mənfəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nisbəti kimi

624 Müəssisədə il ərzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliğini hesablayın.

- ☒ 30 %
☐ 525 min manat
☐ 35 %
☐ 25 %
☐ 975 min manat

625 Müəssisədə investisiya layihəsinin qəbul edilməsi üçün integral səmərəlilik göstəricisi:

- ☐ mənfə kəmiyyət olmalıdır
☐ sıfır (0) bərabər olmalıdır
☐ xərclərdən çox olmalıdır
☐ mənfəətə bərabər olmalıdır
☒ müsbət kəmiyyət olmalıdır

626 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- ☒ əmək məhsuldarlığı, fondverimi, dövrəyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
☐ ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
☐ əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
☐ ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir
☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəəlik məhsul

627 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ xammal
☐ torpaq
☐ kapital

- ☒ əmək (iş qüvvəsi)
- ☐ sahibkarlıq qabiliyyəti

628 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ əsas və tədavi fondlarının
- ☐ informasiya resurslarının
- ☐ maliyyə resurslarının
- ☒ xammal və material resurslarının
- ☐ əmək resurslarının

629 əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- ☐ investisiya qoyuluşunun rentabelliği
- ☒ vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər

630 Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- ☐ əmtəəlik məhsul
- ☐ ümumi gəlir
- ☐ istehsal xərcləri
- ☒ mənfəət
- ☐ istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi

631 İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- ☐ il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- ☐ milli sərvət
- ☒ il ərzində yaradılmış milli gəlir
- ☐ il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- ☐ il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul

632 Səmərəlilik meyarı nədir?

- ☒ İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- ☐ İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- ☐ İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir
- ☐ İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir
- ☐ İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir

633 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olma-dan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir
- ☐ İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndir-mək üçün onun me-yarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cə-hətdən dəqiq əsaslandırıl-malıdır
- ☒ İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (me-yar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- ☐ Səmərə öz-özlüyündə ictimai is-teh-salın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rə-qəmdir, onu yaradan xərç-lərlə əlaqəsizdir
- ☐ Səmərəlilik göstəricisi – səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir

634 Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərədən onun isteh-sa-lına sərf edilmiş bütün xərclərin kəmiyyətinin çıxılması kimi

- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasili kimi
- ☒ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərə ilə onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi

635 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması
- ☒ işçilərin sayının artması
- ☐ material məsrəflərinə qənaət eilməsi
- ☐ məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması

636 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- ☐ məhsulun satış həcmnin azalması
- ☐ hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- ☐ avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması
- ☒ məhsulun əmək-tutumunun azaldılması
- ☐ anbarında material ehtiyatlarının artması

637 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ müəssisənin ehtiyat fondlarının
- ☒ istehsal əsas fondlarının
- ☐ istehsal dövrü fondlarının
- ☐ müəssisənin tədavül fondlarının
- ☐ müəssisənin pul fondlarının

638 Müəssisədə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- ☐ əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- ☒ satışın rentabelliği göstəricisi
- ☐ dövrü vəsaitlərinin yüklənmə əmsali
- ☐ dövrü vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- ☐ fondverimi göstəricisi

639 Müəssisədə ümumi (istehsal) rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövrü istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövrü istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövrü istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ mənfəətin dövrü istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

640 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ istehsalın təmərküzləşməsi, kombinləşməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- ☐ işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- ☒ işçilərin günlük iş vaxtının və növbəlilik əmsalının azaldılması
- ☐ istehsalın və idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi

641 İnvestisiya qoyuluşlarının səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- ☐ ödənmə müddəti göstəricisi
- ☐ rentabellik indeksi göstəricisi
- ☐ integral səmərə (xalis cari dəyər) göstəricisi
- ☐ rentabellik norması (daxili rentabellik norması) göstəricisi
- ☒ dövrüyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi

642 Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyini müəyyən edilərkən səmərə kimi hansı göstərici əsas götürülməlidir?

- ☐ müəssisənin ümumi mədaxili
- ☐ müəssisənin ümumi məhsulu
- ☐ müəssisənin reallaşdırılmış məhsulu
- ☐ müəssisənin əmtəəlik məhsulu
- ☒ müəssisənin mənfəəti

643 Müəssisədə satışın (dövrüyyənin) rentabelliği göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ əmtəəlik məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ ümumi məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövrüyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ mənfəətin satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

644 Müəssisədə fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- ☐ müəssisədə əsas fondlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür
- ☐ müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır
- ☒ məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır
- ☐ investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır
- ☐ müəssisədə məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını artırır

645 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- ☒ istehsalın ixtisaslaşması
- ☐ istehsal prosesinin başlanması
- ☐ istehsal prosesindəki fasilələr
- ☐ iş yerlərində izafi ehtiyatların olması
- ☐ istehsal sahələrinin artıqlığı

646 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- ☐ məhsula ehtiyac əlamətlər
- ☒ təşkilati əlamətlər
- ☐ demoqrafik əlamətlər
- ☐ coğrafi əlamətlər
- ☐ psixografik əlamətlər

647 Müəssisənin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- ☐ bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında
- ☒ plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması
- ☐ bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)
- ☐ məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında
- ☐ potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində

648 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketinq fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- ☐ xarici mühitin təhlili

- ☐ bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması
- ☐ istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- ☒ daxili mühitin təhlili
- ☐ qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması

649 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketing fəaliyyətinə aid deyil?

- ☐ bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyac-la-rın həc-minin, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedi-şi-nin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması
- ☐ müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məh-sul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstə-ril-məsi
- ☒ işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- ☐ müəssisələrin istehsal həcmnin (təklifinin) bazarın mövcud po-tensial tələblərinə uy-ğun-laşdırıla bilmə imkanlarının araşdırılması
- ☐ müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələ-ba-tın də-yişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin gös-tə-ril-məsinə nəzarət edilməsi

650 Aşağıdakılardan hansı marketingin funksiyalarına daxil deyil?

- ☒ məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
- ☐ satışdan sonrakı xidmətin təşkili
- ☐ məhsul çeşidinin planlaşdırılması
- ☐ istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi
- ☐ yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi

651 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- ☒ konsalting təşkilatı
- ☐ distributerlər
- ☐ dilerlər
- ☐ agentlər
- ☐ kommivoyajerlər

652 Marketing nədir?

- ☐ idarəetmənin metodlarından biridir
- ☒ bazarın kompleks təhlili və proq-nozlaşdırılması pro-sesidir
- ☐ müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- ☐ müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- ☐ bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir

653 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- ☒ psixoxrafik əlamətlər
- ☐ təşkilati əlamətlər
- ☐ texniki əlamətlər
- ☐ texnoloji əlamətlər
- ☐ iqtisadi əlamətlər

654 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- ☐ anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-la-yır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir
- ☐ anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-la-yır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir
- ☐ nəqliyyatın hər bir sexə doğru sə-fəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur
- ☒ eyni zonada yerləşən bir neçə is-təh-lakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir
- ☐ müxtəlif zonalarda yerləşən is-təh-lakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir

655 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- ☒ məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması
- ☐ potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması
- ☐ təfəssilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması
- ☐ sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ seçilmiş məhsul/göndərənə (və ya vasitəçi ilə) dağınıqların aparılması və kontraktın bağlanması

656 Müəssisənin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- ☐ müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- ☐ müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstəldirilməsi) zəruriliyi yarandıqda
- ☒ əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda
- ☐ avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- ☐ avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə

657 Müəssisədə materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- ☐ oxşarlığa görə hesablama metodu (analogi metodu)
- ☐ nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu
- ☒ materialtutumluğa görə hesablama metodu
- ☐ məmulat üzrə hesablama metodu
- ☐ hissə (detal) üzrə hesablama metodu

658 Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

- ☐ zona-dairəvi
- ☐ dairəvi
- ☐ şüa
- ☐ rəqqas
- ☒ tranzit

659 Müəssisələrin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- ☐ 7
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 3
- ☒ 8

660 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

- ☐ istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi
- ☐ səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması
- ☒ müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək
- ☐ material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi
- ☐ material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumi-ləş-diriji hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi

661 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☒ müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi
- ☐ məhsul-göndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələndirini qurmaq
- ☐ maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək
- ☐ maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək
- ☐ material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin etmək

662 Maddi-texniki təminat nədir?

- ☐ müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir
- ☒ müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələrlə təmin edilməsi prosesidir
- ☐ müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir
- ☐ müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir
- ☐ müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir

663 Anbarların çox sayda istehlakçı sexlərə xidməti zamanı hansı reyslərdən istifadə olunur?

- ☐ rəqqas
- ☐ zona
- ☐ dairəvi
- ☐ şüa
- ☒ zona-dairəvi

664 Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- ☐ Ənənəvi forma
- ☐ Kontrakt sistemi
- ☐ «Dəqiq vaxtında» sistemi
- ☒ Tranzit forma
- ☐ Anbar forma

665 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- ☒ 70-80 faizi
- ☐ 5 - 10 faizi
- ☐ 15-20 faizi
- ☐ 25-30 faizi
- ☐ 40-55 faizi

666 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

667 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- ☐ 15 faizi
- ☐ 7 faizi
- ☐ 23 faizi
- ☐ 45 faizi
- ☒ 25 faizi

668 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- ☒ 20 faizi
- ☐ 80 faizi
- ☐ 75 faizi
- ☐ 35 faizi
- ☐ 65 faizi

669 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- ☐ 80-85 faizi
- ☐ 40-45 faizi

- ☒ 60-65 faizi
- ☐ 70-75 faizi
- ☐ 25-30 faizi

670 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- ☐ 5 faizi
- ☐ 75-80 faizi
- ☐ 30 faizi
- ☒ 45-50 faizi
- ☐ 55 faizi

671 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanma-sında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- ☐ fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
- ☐ əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən
- ☒ qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından
- ☐ işçilərin sayı və vaxt fondundan

672 Marketing şöbəsi yaradılarkən aşağıdakı prinsiplərin hansından istifadə olunur?

- ☐ stimullaşdırıcı prinsip
- ☐ təşkilati prinsip
- ☐ sosial prinsip
- ☒ coğrafi prinsip
- ☐ təklif prinsipi

673 Marketing proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

- ☐ bazar segmentinin müəyyən edilməsi
- ☐ satış bazarının müəyyən edilməsi
- ☐ marketing məqsədlərinin müəyyən olunması
- ☐ daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi

674 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilmir?

- ☐ əmtəənin hərəkəti texnologiyası
- ☒ iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- ☐ tələbin stimullaşdırılmasının və reklam fəaliyyətinin təşkili
- ☐ ticarət kommunikasiyalarının, hüquqi və iddia işlərinin təşkili
- ☐ informasiya-dispetçer xidmətinin hesabla-tarının hazırlanmasının təşkili

675 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilmir?

- ☐ satışın idarəedilməsi üzrə xərclər smeta-sının tərtibi
- ☐ məqsədlərin müəyyən olunması
- ☒ mənfəətin bölgüsü
- ☐ konyunktura və tələb üzrə proqnozların hazırlanması
- ☐ məhsulların reallaşdırılması proqnozlarının işlənməsi

676 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilir?

- ☐ iş qüvvəsinin axını
- ☒ sifarişlər axını
- ☐ resurs axını
- ☐ iqtisadi axın

☐ tələb axını

677 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilir?

- ☐ əmək haqqının müəyyənəşdirilməsi
- ☒ əla-və xid-mət-lərin, xa-rici ticarət əməliyyatlarının, reklam fəaliy-yə-tinin plan-laşdırılması
- ☐ maddi-texniki təminat planlarının tərtib etmək
- ☐ müəssisədə innovasiya prosesinin plan-laşdırılması
- ☐ müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatın plan-laşdırılması

678 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilmir?

- ☐ maliyyə axını
- ☐ informasiya axını
- ☒ iş qüvvəsinin axını
- ☐ mülkiyyət hüququnun axını
- ☐ fiziki axın

679 Aşağıdakılardan hansı marketinqin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- ☐ marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- ☐ bazar imkanlarının təh-lili
- ☐ məqsədli bazarın seçilməsi
- ☒ materiallara tələbatın hesablanması
- ☐ marketinq kompl-ek-sinin işlənilib hazırlanması

680 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına aiddir?

- ☐ əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
- ☐ avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ işçilərin sayının planlaşdırılması
- ☐ xammala tələbatın müəyyən edilməsi
- ☒ əmtəələrin satış bazarlarının müəyyənəşdirilməsi

681 Aşağıdakı prinsiplərin hansından marketinq şöbəsi yaradılarkən istifadə edilmir?

- ☐ əmtəə-bazar prinsipi üzrə təşkil
- ☒ ahəngdarlıq prinsipi üzrə təşkil
- ☐ əmtəə istehsalı prinsipi üzrə təşkil
- ☐ funksional prinsip üzrə təşkil
- ☐ bazar prinsipi üzrə təşkil

682 Müəssisədə satış sistemləri vasitəçilərin sayına görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ analitik, sintetik və eksperimental satış sistemləri
- ☒ intensiv, selektiv və xüsusi satış sistemləri
- ☐ birbaşa, dolaylı və qarışıq satış sistemləri
- ☐ əsas, köməkçi və xidmətedici satış sistemləri
- ☐ daxili, xarici və qarışıq satış sistemləri

683 Firma nöqteyi-nəzərindən satışla əlaqədar funksiyaların vasitəçilərə verilməsi məqsədəuyğun amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☒ son istehlakçılarla mü-tə-madi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- ☐ əlaqələrin sayının azalması
- ☐ xidmətin yaxşılaşdırılması
- ☐ miqyasa görə qənaət
- ☐ funksional uyğunsuzluğun azalması

684 Müəssisədə satış sistemləri onların təşkilinə görə necə qruplaşdırılır?

- ☐ daxili və xarici satış sistemləri
- ☐ əsas və köməkçi satış sistemləri
- ☐ intensiv və selektiv satış sistemləri
- ☒ birbaşa və dolayı satış sistemləri
- ☐ analitik və sintetik satış sistemləri

685 İstehsalçı firma özünəməxsus aşağıdakı struktur bölmələrindən istifadə edərək satış həyata keçirə bilməz?

- ☐ pərakəndə satış şəbəkəsi (köşklər, mağazalar, salonlar və s.)
- ☐ yerli bazarı, rəqibləri tanıyan, istehlakçıların tələblərinə uyğun satış şərtləri və xidmətləri təklif edə bilən ixtisaslı müəssisələrə malik regional satış filialları
- ☐ əmtəə ehtiyatları yaratmadan sövdələşmələrin bağlanması, bazarın öyrənilməsi, sifarişlərin yerinə yetirilməsi üzrə funksiyaları icra edən satış kontorları
- ☒ xammal və material ehtiyatlarının yaradılması üçün tədarük funksiyaları icra edən təchizat kontorları
- ☐ funksional vəzifələrinə, həm də əmtəənin müştəriyə nümayişini həyata keçirməli olan, sövdələşmələr bağlamaq və ya bu hüquqa malik olmayan xüsusi agentliklər

686 Firma birbaşa satış sisteminin üstünlüyünə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ məhsulun son istehlakçıya bilavasitə çatdırılması ilə əlaqədar xərclərin azalması
- ☐ əlaqələrin sayının azalması
- ☐ əmtəənin hərəkəti ilə bağlı risklərin azalması
- ☐ əmtəə ehtiyatlarının yaradılması ilə əlaqədar istehsalərkən xərclərin azalması
- ☒ son istehlakçılarla müqəmmadi olaraq sıx əlaqələr saxlanması

687 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilir?

- ☐ müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələri təmin edilməsinin təşkili
- ☒ məhsulun reallaşdırılmasının forma və metodlarının, onun istehlakçılara çatdırılması üsullarının seçilməsi
- ☐ iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- ☐ müəssisədə innovasiya prosesinin təşkili
- ☐ müəssisədə heyətin fəaliyyətinin səmərəli təşkili

688 Aşağıdakılardan hansı satış siyasətinin əsas elementlərinə aid edilmir?

- ☐ məhsulun saxlanması
- ☐ istehlakçılarla əlaqələr
- ☒ məhsulların istehsalı
- ☐ məhsulun tamamlanması
- ☐ məhsulların nəqli

689 Tranzit norması nədir?

- ☐ istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin minimum miqdarıdır
- ☒ istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- ☐ istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmnin maksimum miqdarıdır
- ☐ istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- ☐ istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir

690 Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- ☐ iki məhsul göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə
- ☒ xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar
- ☐ müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə

- ☐ gələcəkdə $\neg$ xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə
- ☐ istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar

691 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- ☐ nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi $\neg$ norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərləri nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- ☐ qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☐ qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərləri nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur
- ☒ nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi $\neg$ norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur

692 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- ☐ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- ☐ oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərləri nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☒ məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərləri nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

693 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- ☐ hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
- ☐ hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- ☒ hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- ☐ hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☐ hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi

694 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- ☐ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
- ☐ məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi
- ☒ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- ☐ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- ☐ məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

695 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- ☒ materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur
- ☐ istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal hazırlanmasına sərf edilən istehlakı üçün vaxta nisbəti kimi
- ☐ materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur

- ☐ materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövrüyyə vəsaitlərinin orta qalığına vurulur
- ☐ materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi

696 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- ☐ iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur
- ☐ orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur
- ☐ orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi
- ☒ orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur
- ☐ iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi

697 Müəssisədə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- ☐ növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı)
- ☐ iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması
- ☐ plan ili üçün görülməli işin həcmi
- ☐ avadanlıqdan istifadə əmsalı
- ☒ avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi)

698 Aşağıdakılardan hansı Dəqiq vaxtında sisteminin üstünlüklərinə aid deyil?

- ☐ göndərilən xammal və materialların və istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinin kompleks idarə edilməsi imkanlarının olması
- ☐ müəssisədə istehsal tsiklinin qısaldılması
- ☐ maddi-texniki təchizatın müntəzəm surətdə təkmilləşdirilməsi
- ☒ maddi-texniki təminat planına ehtiyacın olmaması
- ☐ təchizat prosesinə statistik nəzarətin mümkünlüyü